

**HØRINGSNOTAT VEDRØRENDE FORSLAG TIL LOV
OM ÆNDRING AF LOV OM ERHVERVSDRIVENDE
FONDE, ÅRSREGNSKABSLOVEN OG FORSKELLIGE
ANDRE LOVE OG OM OPHÆVELSE AF LOV OM
REGISTREREDE SOCIALØKONOMISKE
VIRKSOMHEDER (OPHÆVELSE AF VISSE KRAV
M.V. FOR ERHVERVSDRIVENDE FONDE,
NÆGTELSE AF GODKENDELSE SOM
EJENDOMSMÆGLER SOM FØLGE AF STRAFBARE
FORHOLD, NEDLÆGGELSE AF REVISORRÅDET OG
OFFENTLIGGØRELSE AF OPLYSNINGER OM
KONKURSKARANTÆNER I CVR)**

17. februar 2026
2025 - 9374
mibesc

1. Indledning	2
2. Høringssvarene	4
2.1. Ændring af reglerne for erhvervsdrivende fonde	4
2.1.1. Generelt	4
2.1.2. Transaktioner med interesseforbundne parter	6
2.1.2.1. Personkredsen	6
2.1.2.2. Væsentlighed	9
2.1.2.3. Ikrafttræden og overgangsbestemmelse	10
2.1.3. Ophævelse af Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed	11
2.1.4. Formålsændring	13
2.1.4.1. Generelt	13
2.1.4.2. Skatte- og afgiftsmæssige hensyn	16
2.1.5. Uddelinger	18
2.1.5.1. Realisering af formål	18
2.1.5.2. Ligestillede formål	20
2.1.5.3. Delegation af uddelingskompetence	22
2.1.6. Bestyrelsesmedlemmers pligt til at udtræde	22
2.1.6.1. Oprettelsesdokument	22
2.1.6.2. Alderskrav	24
2.1.7. Forbud mod arbejdende bestyrelsesformand og -næstformand	25
2.1.8. Mellembalance	26
2.1.9. Kapitaltab	27
2.1.10. Revisors straksmeddelelsespligt	28
2.1.11. Gældskonvertering	29
2.1.12. Sammenlægningsmetode ved fusion af fonde	30
2.1.13. Tvangsopløsning	30
2.1.14. Straffebestemmelse	31
2.2. Etablering af et fælles europæisk adgangspunkt (ESAP)	32

2.3. Ændring af krav for selskaber med aktier optaget til handel på en multilateral handelsfacilitet.....	32
2.4. Afskaffelse af RSV-ordningen.....	33
2.5. Nedlæggelse af Revisorrådet	36
2.6. Offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæne	37
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet	39
4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.	41

1. Indledning

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven og forskellige andre love (Lempelser m.v. af reglerne for erhvervsdrivende fonde, implementering af dele af ESAP-direktivet og dele af MVS-direktivet, nægtelse af godkendelse som ejendomsmægler som følge af strafbare forhold, ophævelse af RSV-loven og nedlæggelse af Revisorrådet) har i perioden fra den 22. oktober 2025 til den 19. november 2025 (28 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 22. oktober 2025.

Et udkast til lov om ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister (Offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæner i CVR) har i perioden fra den 8. december 2025 til den 22. december 2025 (14 dage) været sendt i en særskilt høring hos en række myndigheder, organisationer m.v. Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 8. december 2025.

De to lovforslag forventes at blive fremsat som ét samlet lovforslag. Høringssvarene behandles derfor samlet i dette notat.

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven og forskellige andre love (Lempelser m.v. af reglerne for erhvervsdrivende fonde, implementering af dele af ESAP-direktivet og dele af MVS-direktivet, nægtelse af godkendelse som ejendomsmægler som følge af strafbare forhold, ophævelse af RSV-loven og nedlæggelse af Revisorrådet) har været sendt i høring hos 102 myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Udkast til lov om ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister (Offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæner i CVR) har været sendt i høring hos 146 myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Mange af de hørte myndigheder, organisationer m.v. er blevet hørt ved begge høringer.

Til lovforslagenes dele om ændringer af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven, revisorloven, lov om uafhængige erklæringsudbydere vedrørende bæredygtighedsrapportering, lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder og lov om Det Centrale Virksomhedsregister er der modtaget 25 høringssvar med konkrete bemærkninger fra de hørte

organisationer, foreninger m.v. samt fra andre interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer, foreninger m.v.

Der er ikke modtaget høringssvar til lovforslagets del om ændring af lov om formidling af fast ejendom m.v.

Der er modtaget høringssvar fra Adjunkt Mark Ørberg v/ CBS Law (herefter Adjunkt Mark Ørberg), Advokatrådet, Dansk Erhverv, Dansk Industri (herefter DI), Danske Advokater, Fagbevægelsens Hovedorganisation (herefter FH), Finans Danmark, Finans og Leasing, Fonden VOKS, Forsikring & Pension (herefter F&P), FSR – danske revisorer (herefter FSR), Kaas & Mulvad, Kooperationen, Ligeværd, Lundbeckfonden, Professor i skatteret Rasmus Kristian Feldthusen v/ Københavns Universitet (herefter Professor Rasmus Feldthusen), Selveje Danmark, Sociale Entreprenører i Danmark og Sø- og Handelsretten. Derudover har Slagelse Kommune i fællesskab med de socialøkonomiske virksomheder i kommunen afgivet høringssvar (herefter Slagelse Kommune), ligesom at Kooperativt København i fællesskab med Rådet for Demokratiske, Kooperative og Socialøkonomiske virksomheder i Københavns Kommune har afgivet høringssvar (herefter Kooperativt København og Rådet). Endelig har LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden afgivet et samlet høringssvar.

Professor Rasmus Feldthusens høringssvar er foranlediget af en række udsagn om skatte- og afgiftsretlige spørgsmål vedrørende lovforslaget, der er blevet fremført i netmediet 'Fundats' af Adjunkt Mark Ørberg den 11. november 2025 med titlen "Kommentar: Kampen om kontrollen med fondsformålet fortsætter".

I forlængelse af høringssvarene fra Kooperationen, Selveje Danmark, Sociale Entreprenører i Danmark og Ligeværd har de nævnte organisationer sammen med Socialøkonomi Nordjylland, Konsulenthuset for Socialøkonomi, Projekter imidt, Fonden Incita, Glad Fonden og Huset Venture den 1. december 2025 rettet fælles henvendelse til erhvervsministeren. Bemærkningerne i henvendelsen indgår og kommenteres i dette notat.

Til forslaget om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven og forskellige andre love som sendt i høring den 22. oktober 2025 har Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening og Folketingets Rigsrevision meddelt, at de ikke har bemærkninger.

Til forslaget om ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister som sendt i høring den 8. december 2025 har byretterne, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Dommerfuldmægtigforeningen, Folketingets Rigsrevision, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk og KL meddelt, at de ikke har

bemærkninger. Østre Landsret og Vestre Landsret har meddelt, at de ikke ønsker at udtale sig.

Hvis modtagne høringssvar indeholder bemærkninger af redaktionel og lovteknisk karakter, hvorfor de ikke angår substansen, omtales de ikke nærmere i dette notat. De vil dog være taget til efterretning og kan have givet anledning til ændringer og præciseringer i lovforslaget. Bemærkninger, der ikke angår lovforslaget, omtales heller ikke i høringsoversigten.

2. Høringssvarene

2.1. Ændring af reglerne for erhvervsdrivende fonde

2.1.1. Generelt

Lundbeckfonden kvitterer for lempelser og præciseringer i lovforslaget, herunder forslaget om at ophæve Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed, og at fondsbestyrelsen på årsregnskabsmødet kan bemyndige en direktør til at træffe beslutning om uddelinger i perioden frem til næste årsregnskabsmøde.

DI støtter forslaget om at indføre byrdelettelser for de erhvervsdrivende fonde, øge klarheden i loven, herunder ved at ensrette reglerne mere med tilsvarende regler i selskabsloven, samt i højere grad at lægge ansvaret for en forsvarlig ledelse af erhvervsdrivende fonde over på bestyrelsen. DI kvitterer for lovforslagets bidrag til at sikre gode rammevilkår for fondene ikke mindst ved at fjerne Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde og dermed fjerne det dobbelttilsyn med tilhørende byrder og bureaukrati.

Dansk Erhverv bakker op om de dele af lovforslaget, der har til formål at indføre byrdelettelser for de erhvervsdrivende fonde, at lægge ansvaret for en forsvarlig ledelse i højere grad over på bestyrelsen og at indføre mere transparente regler mht. fondenes transaktioner med interesseforbundne parter og revisors oplysningspligt.

F&P bakker op om formålet om at indføre byrdelettelser for erhvervslivet, herunder også erhvervsdrivende fonde.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden bemærker, at de værdsætter de foreslåede ændringer for de erhvervsdrivende fonde, der blandt andet muliggør, at de erhvervsdrivende fonde i højere grad kan fokusere på at fremme fondenes aktivitets- og uddelingsformål. De bemærker endvidere, at lovforslaget afspejler, at der fra myndighedernes side er blevet lyttet til de praktiske erfaringer og administrative udfordringer, som de erhvervsdrivende fonde har, og finder samlet set, at lovforslaget indebærer en positiv udvikling i reguleringen af de erhvervsdrivende fonde. LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus

Fonden støtter ønsket om, at de erhvervsdrivende fonde fortsat er åbne og transparente om fondenes aktiviteter og ledelse, herunder om eventuelle transaktioner med personer og selskaber, som er nærtstående eller interesseforbundne til fondene.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden finder, at lovforslaget indebærer en positiv udvikling i reguleringen af de erhvervsdrivende fonde og tilslutter sig i det væsentligste de lempelser i lovforslaget, der indebærer ophævelsen af Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed, ændringer i reglerne om uddelinger og fusioner, lempelser af reglerne om kapitaltab og revisors oplysningspligt samt lempelser af reglerne i årsregnskabsloven for de erhvervsdrivende fonde.

Adjunkt Mark Ørberg bemærker, at det er den overordnede vurdering, at de foreslåede regler af erhvervsfondsloven vil forbedre de danske erhvervsfondes rammevilkår væsentligt, og at forslagene generelt fremstår som velegnede, herunder især præciseringerne af afsættelsesreglerne og revisors rolle og ansvar.

FSR er generelt enige i lempelserne og fremhæver i denne forbindelse en række lempelser. FSR finder, at særligt ophævelsen af dobbeltgodkendelsen af formålsændringer er vigtig, og er samtidigt enige i, at der skal stilles skærpede beslutnings- og dokumentationskrav for fondenes gensidigt bebyrdende aftaler. FSR er endvidere enige i, at nogle fonde kan realisere deres vedtægtsmæssige formål på anden måde end via uddelinger, og finder det positivt, at dette præciseres i loven. FSR finder dog, at de ændrede oplysningskrav om interesseforbundne parter medfører en unødigt form for kompleksitet, hvor fondsmyndighedens ønske om kontroloplysninger ikke står mål med det besvær og den usikkerhed, der helt sikkert vil opstå i forhold til at forstå og bruge reglerne i praksis.

Danske Advokater anerkender og støtter det overordnede sigte om at indføre byrdelettelser for erhvervsdrivende fonde samt øge fleksibiliteten for fondenes bestyrelser. Danske Advokater støtter den øgede klarhed, som lovforslagets præciseringer og kodifikation af gældende ret og praksis vil medføre.

Professor Rasmus Feldthusen tilslutter sig de i lovforslagets foreslåede byrdelettelser som værende hensigtsmæssige og relevante samt den erklærede hensigt bag disse byrdelettelser, nemlig at ansvaret for en forsvarlig ledelse i højere grad lægges over på bestyrelsen.

Kommentar

Erhvervsministeriet noterer sig opbakningen til formålet om at indføre byrdelektelser for de erhvervsdrivende fonde og den måde, hvorpå reglerne foreslås udmøntet.

2.1.2. Transaktioner med interesseforbundne parter

2.1.2.1. Personkredsen

DI bemærker, at den foreslåede definition af begrebet ”interesseforbundne parter” omfatter en udvidelse af personkredsen i forhold til de nuværende krav i årsregnskabsloven, hvilket DI finder uhensigtsmæssig, idet det kræver, at der indføres yderligere processer og rapportering i de enkelte fonde.

DI bemærker endvidere, at særligt udvidelsen med personkredsen i det foreslåede § 59 a, nr. 4, i lovforslagets § 1, nr. 24, er formuleret så bredt, at bestemmelsen utilsigtet får uheldige konsekvenser i praksis. DI henviser til, at det fremgår af bemærkningerne, at betegnelsen »deltager i driften af« skal forstås bredt, og eksempelvis omfatter personer, der er ansat eller er partner i virksomheden, og dermed har en tilknytning til virksomheden gennem sit ansættelsesforhold eller sin øvrige involvering i den daglige drift. DI udleder heraf, at ansatte, som reelt ikke har ledelsesbeføjelser eller reel indflydelse på virksomhedens transaktioner, også må være omfattet, hvilket efter DI's mening er uhensigtsmæssigt og unødvendigt, da antallet af transaktioner, der skal indsamles oplysninger om og rapporteres på, vil stige betragteligt, og komme til at omfatte transaktioner, der ikke nødvendigvis har nogen betydning eller bør gives nogen særlig opmærksomhed.

DI anbefaler, at de nuværende krav, der alene kræver oplysning om transaktioner med ”nærtstående parter” fastholdes, subsidiært, at oplysningskravene i den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, jf. lovforslaget § 2, nr. 4, begrænses til alene at omfatte transaktioner, hvor den pågældende personkreds har indflydelse på transaktionen som følge af de interesseforbundne parter ledelsesindflydelse. I tilknytning hertil anbefaler DI en overgangsbestemmelse, der giver de erhvervsdrivende fonde tilstrækkelig tid til at indrette sig, såfremt den foreslåede skærpelse fastholdes.

DI bemærker endelig, at den foreslåede § 59 a i lovforslagets § 1, nr. 24, som introducerer det nye begreb ”interesseforbundne parter”, alene giver mening, når den sammenholdes med den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 4. DI anbefaler derfor, at der i den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde indsættes en eksplicit henvisning til den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden finder det gavnligt, at der indsættes en klar definition af begrebet »interesseforbundne parter« i lov om erhvervsdrivende fonde, men vurderer, at personkredsen i det foreslåede § 59 a, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, er formuleret så bredt, at bestemmelsen

utilsigtet kan have uheldige konsekvenser i praksis. De henviser til definitionen ”deltager i driften af” og udleder af bemærkningerne til bestemmelsen, at eksempelvis en pedel, en sekretær, en kontorassistent samt øvrige menige medarbejdere uden ledelsesbeføjelser eller reel indflydelse på virksomhedens transaktioner må betragtes som omfattet af personkredsen, forudsat at de har den fornødne tilknytning til fonden. LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden bemærker, at antallet af transaktioner, der skal indsamles oplysninger om og rapporteres på, skønnes at blive forøget betydeligt i praksis.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden anfører, at der ofte vil være tale om transaktioner, der ikke nødvendigvis har nogen betydning, eksempelvis fondens køb af konsulentytelser fra en konsulentvirksomhed, hvori et ledelsesmedlems ægtefælle er ansat som receptionist, eller fondens lån i en bank, hvori et ledelsesmedlems faste samlever er ansat som intern IT-supporter i en anden afdeling. Efter deres opfattelse vil oplysning om sådanne transaktioner sjældent være til gavn for fondens interessenter, såsom myndigheder eller fondens kreditorer, leverandører og uddelingsmodtagere og vil kunne medføre, at vigtige oplysninger i fondens årsregnskab drukner i mængden af oplysninger om transaktioner.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden bemærker, at det foreslåede § 59 a, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, vil indebære en øget administrativ byrde for fondene, da alle vil være nødsaget til at udarbejde og ajourføre et register over alle virksomheder, hvori ledelsesmedlemmerne i fonden og disses eventuelle ægtefæller eller faste samlever er ansatte. De anfører endvidere, at fondene ved regnskabsaflæggelsen herudover vil være nødsaget til konkret at forholde sig til hver eneste transaktion.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden anfører, at det bør overvejes, om der ikke burde være en forskel mellem ledelsesmedlemmerne selv og nærtstående til disse, således at en nærtstående til ledelsesmedlemmet i fonden skal deltage i ledelsen af den virksomhed, som fonden indgår transaktionen med, for at oplysningen herom er tilstrækkeligt relevant for fondens interessenter.

FSR bemærker, at den foreslåede udvidelse af oplysningsbestemmelsen - fra IAS 24 til ”interesseforbundne parter” - efter FSR’s opfattelse er skudt langt over målet. FSR har stor forståelse for, at fondenes transaktioner med ledelsesmedlemmer og deres nærmeste familie skal oplyses, men finder det uforståeligt, at der skal ske oplysning om en transaktion mellem fonden og det lokale supermarked, fordi et bestyrelsesmedlems svoger er bestyrer i

supermarkedet. FSR udtrykker, at kredsen af personer/virksomheder er alt for omfattende i forhold til formålet med at give oplysningerne, nemlig at fondsmyndighederne kan foretage kontrol af fonden. De foreslåede regler vil således pålægge fondene en øget administrativ byrde. Ifølge FSR bør oplysningskravet harmoniseres med den tilsvarende forventede regel for ikke-erhvervsdrivende fonde, som fremgår af § 62, stk. 2, i Betænkning nr. 1586 om revision af fondsloven.

FSR påpeger, at lovudkastet ikke indeholder en særskilt hjemmel for fondene til at indsamle og opbevare oplysningerne og heller ikke pålægger bestyrelsesmedlemmer en pligt til at afgive disse oplysninger. Der mangler efter FSR's opfattelse derfor en stillingtagen til, hvad en fond skal gøre, hvis et bestyrelsesmedlem ikke vil eller ikke kan tilvejebringe de relevante oplysninger til brug for regnskabsudarbejdelsen.

Kommentar

Det er korrekt, at den foreslåede definition af begrebet "interesseforbundne parter" i § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde vil indebære en udvidelse af den omfattede personkreds i forhold til de gældende krav om nærtstående parter i årsregnskabsloven. Hensynet bag den foreslåede udvidelse af personkredsen er, at der med formuleringen af det gældende § 69, stk. 3, i årsregnskabsloven efter Erhvervsministeriets vurdering ikke lægges op til at oplyse om alle de transaktioner, som det er relevant for offentligheden og fondsmyndigheden at kende til.

Den foreslåede bestemmelse i § 59 a er formuleret med inspiration i Komiteen for god Fondsledelses anbefaling 2.2.3, hvori begrebet "deltager i driften af" også optræder.

Høringssvarene indikerer, at formuleringen "deltager i driften af" i det foreslåede § 59 a, nr. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde giver anledning til uhensigtsmæssige konsekvenser i praksis, idet bestemmelsen vil omfatte personer, som det ikke har været tilsigtet at omfatte af personkredsen. Erhvervsministeriet bemærker i denne forbindelse, at det ikke var tiltænkt med bestemmelsen, at et ledelsesmedlems ægtefælle, som arbejder som f.eks. pedel, sekretær, kontorassistent eller har en anden funktion som menig medarbejder i en virksomhed, som fonden har transaktioner med, skal være omfattet af personkredsen.

Det er på den baggrund Erhvervsministeriets vurdering, at personkredsen i den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde skal indskrænkes, og at formuleringen "deltager i driften af" skal udgå af bestemmelsen. Efter Erhvervsministeriets vurdering bør fondens interesseforbundne parter således være 1) medlemmer af ledelsen, 2) disses ægtefæller eller faste samlevende, 3) personer, der er knyttet til medlemmer af ledelsen ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært

som søskende, 4) en virksomhed, hvori medlemmer af fondens ledelse eller disses ægtefæller eller faste samlevere a) deltager i ledelsen, b) besidder mindst 5 pct. af enten stemmerettighederne eller ejerandelene, c) både er ejer og ansat eller d) udfører hverv for fonden på vegne af virksomheden, 5) en virksomhed, hvori en person, der er knyttet til medlemmer af fondens ledelse ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, a) deltager i ledelsen eller b) har betydelig indflydelse, og 6) fondens dattervirksomheder, associerede virksomheder og kapitalinteresser. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at en sådan definition af fondens interesseforbundne parter vil imødekomme den rejste kritik under høringen og samtidigt respektere hensynet bag den foreslåede bestemmelse.

Efter Erhvervsministeriets vurdering vil det ikke være hensigtsmæssigt, hvis en virksomhed anses som en interesseforbunden part, alene hvis medlemmer af fondens ledelse, disses ægtefæller eller faste samlevere besidder ejerandele i virksomheden som led i en generel medarbejderordning. Efter Erhvervsministeriets opfattelse bør der derfor indsættes en sådan undtagelse i den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde.

Endelig er Erhvervsministeriet enig i, at den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde hænger sammen med den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, og at der med fordel derfor kan indsættes en henvisning til § 70 i årsregnskabsloven i den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde.

2.1.2.2. Væsentlighed

Lundbeckfonden støtter formålet om øget transparens og klarhed om transaktioner mellem erhvervsdrivende fonde og interesseforbundne parter, men anbefaler, at det præciseres direkte i lovteksten til lovforslagets § 2, nr. 4, at oplysningspligten alene omfatter væsentlige transaktioner, og at vurderingen af væsentlighed skal baseres på både en kvalitativ og kvantitativ vurdering af transaktionens betydning for fonden.

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden bemærker, at af hensyn til klarhed i reguleringen af de erhvervsdrivende fondes forpligtelse til at oplyse om transaktioner med interesseforbundne parter, bør det overvejes at tilføje et væsentlighedskriterium svarende til årsregnskabslovens § 13, stk. 1, nr. 3, eller alternativt en direkte henvisning hertil, i selve ordlyden af den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, for at sikre tydelighed om, at alene væsentlige transaktioner skal omtales.

FSR giver udtryk for, at det er fint, at fondene og fondenes revisorer skal foretage en væsentlighedsvurdering, og at bemærkningerne til

lovforslagets § 2, nr. 4, med fordel kan præcisere og eksemplificere, hvordan væsentlighedsvurderingen skal foretages i praksis.

FSR påpeger endvidere, at det også bør fremgå, om Vejledning om transaktioner med interesseforbundne virksomheder udsendt af Komitéen for god Fondsledelse kan eller skal anvendes til fortolkning af bestemmelsen.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker indledningsvist, at bemærkningerne til den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven og den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde skal anvendes til fortolkning af reglerne om transaktioner med interesseforbundne parter.

Årsregnskabslovens § 13 fastsætter de grundlæggende forudsætninger for udarbejdelse af årsrapporter, herunder væsentlighedskriteriet i § 13, stk. 1, nr. 3, der fastsætter, at alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige.

Væsentlighedskriteriet i årsregnskabslovens § 13, stk. 1, nr. 3, er en grundlæggende forudsætning, der som udgangspunkt altid skal overholdes ved udarbejdelse af årsrapporter, og sikrer således, at alene fondens væsentlige transaktioner skal omtales. Efter Erhvervsministeriets vurdering er der derfor ikke grundlag for at tilføje hverken et væsentlighedskriterium svarende til årsregnskabslovens § 13, stk. 1, nr. 3, eller en direkte henvisning hertil i selve ordlyden af den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, at det følger af det almindelige væsentlighedsbegreb i årsregnskabslovens § 13, stk. 1, nr. 3, at en erhvervsdrivende fond ikke skal give oplysninger om transaktioner med interesseforbundne parter, hvis transaktionerne er uvæsentlige. Det fremgår endvidere, at da kravet om at give oplysninger om fondens transaktioner med interesseforbundne parter er en kontrolnote, fastsættes væsentlighedsniveauet først og fremmest ud fra en kvalitativ vurdering af oplysningens art, karakter og faktiske forhold, herunder formålet med noten.

Erhvervsministeriet imødekommer gerne ønsket om, at det præciseres i bemærkningerne til den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, hvordan væsentlighedsvurderingen skal foretages i praksis.

2.1.2.3. Ikrafttræden og overgangsbestemmelse

LEGO Fonden, Novo Nordisk Fonden, Nordea-fonden, Carlsbergfondet, LEO Fondet og Augustinus Fonden bemærker, at da de erhvervsdrivende fonde med lovforslaget fremadrettet forpligtes til at oplyse om langt flere transaktioner end tidligere, og da dette indebærer en betydelig administrativ byrde for de erhvervsdrivende fonde, der forudsætter forberedelse og

omstilling hos fondene, vil det være hensigtsmæssigt med en overgangsbestemmelse, der giver de erhvervsdrivende fonde tilstrækkelig tid til at indrette sig efter den nye retsstilling, herunder indhente og vurdere de nødvendige oplysninger samt fastlægge de tilhørende fornødne arbejdsgange m.v.

FSR påpeger, at Komitéen for god Fondsledelses anbefaling om oplysning om transaktioner med interesseforbundne virksomheder stadig er så ny, at den endnu ikke er blevet afprøvet i praksis, hvilket taler for at vente nogle år med at indføre lovgivning på området.

Danske Advokater bemærker, at der bør indsættes en særskilt bestemmelse om den tidsmæssige ikrafttræden af de ændrede regnskabsmæssige rapporteringskrav.

Kommentar

Erhvervsministeriet anerkender Komitéen for god Fondsledelses arbejde forbundet med at indføre den nye anbefaling 2.2.3 om, at fondens årsregnskab bør indeholde oplysninger om de eventuelle transaktioner, som fonden har indgået med interesseforbundne virksomheder. De erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til og redegøre for den nye anbefaling for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2025 eller senere.

I anbefalingens kommentar indgår begrebet ”deltager i driften af”. Flere af høringssvarene indikerer, at en anvendelse af dette begreb i det foreslåede § 59 a, nr. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde kan give anledning til u hensigtsmæssige konsekvenser i praksis, hvorfor Erhvervsministeriet lægger op til at lade begrebet udgå af bestemmelsen. Der henvises til pkt. 2.1.2.1.

Erhvervsministeriet er derfor af den opfattelse, at indførelsen af den foreslåede bestemmelse om interesseforbundne parter vil bidrage til mindre kompleksitet på området.

Erhvervsministeriet ønsker at balancere hensynet til, at de erhvervsdrivende fonde skal kunne nå at indrette sig på den nye retsstilling, og omvendt at de skal indrette sig efter en bestemmelse, hvori begrebet ”deltager i driften af” ikke indgår. Erhvervsministeriet mener på den baggrund ikke, at ikrafttræden bør udskydes til om flere år.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at pligten til at rapportere efter den foreslåede bestemmelse om interesseforbundne parter bør have virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2026 eller senere.

2.1.3. Ophævelse af Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed

Danske Advokater deler forventningen om, at en ophævelse af kravet om Civilstyrelsens samtykke til visse typer af vedtægtsændringer m.v. vil

resultere i en hurtigere sagsbehandling til gavn for de erhvervsdrivende fonde, og Danske Advokater støtter således denne del af lovforslaget.

Adjunkt Mark Ørberg anfører, at det bør overvejes, om der ikke fortsat er tungtvejende grunde til at beholde den nuværende ordning med samtykkekravet fra permutationsmyndigheden. Adjunkt Mark Ørberg henviser til sit høringssvar til Justitsministeriet vedrørende revisionen af fondsloven, hvori det som begrundelse fremføres, at den omstændighed, at to myndigheder med meget høj fondsretlig ekspertise skal blive enige om at fravige stiftertiljen, giver en ganske stærk beskyttelse, samt at formålsændringssager i et stort omfang er præget af skønsmæssige vurderinger. Adjunkt Mark Ørberg fremfører i sit høringssvar til Justitsministeriet desuden, at meget taler for, at det giver markant højere kvalitet i afgørelserne, hvis to myndigheder skal foretage en selvstændig vurdering, og at mange stiftere ser det dobbelte myndighedskravs særlig beskyttelse af fondsformålet som en af grundene til, at de netop vælger at oprette en dansk fond.

Adjunkt Mark Ørberg tilføjer dog i sit høringssvar til lovforslaget om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, at en urimelig lang sagsbehandlingstid hos Civilstyrelsen harmonerer dårligt med lovgivningen og ideen med det særlige samtykkekrav.

Kommentar

Ideen om Justitsministeriets rolle som permutationsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde blev fremført i betænkning nr. 970/1982 om fonde og beroede bl.a. på den ordning, der på daværende tidspunkt gjaldt for stadfæstede fonde. Samvirket mellem fondsmyndighederne og Justitsministeriet fandtes dengang ønskeligt, idet fondsmyndighederne i kraft af det løbende tilsyn med fondene havde de bedste forudsætninger for at vurdere behovet for f.eks. en vedtægtsændring, mens Justitsministeriets medvirken sikrede, at de almindelige permutationsretlige grundsætninger blev respekteret.

Erhvervsstyrelsen foretager som fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde en nøje afvejning mellem på den ene side stifterens tilkendegivelser og intentioner med fonden og de bestemmelser, som vedtægten indeholder herom, og på den anden side det erhvervsmæssige sigte med ændringen, som bestyrelsen ønsker.

Efter Erhvervsministeriets vurdering er tiden løbet fra en ordning, hvor Civilstyrelsens samtykke kræves, og det er efter Erhvervsministeriets opfattelse derfor fornuftigt at ophæve ordningen.

Samtidigt finder Erhvervsministeriet det væsentligt, at en ophævelse af Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed vil være omkostningsbesparende for både Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen, ligesom det vil medføre en kortere sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeriet bemærker samtidig, at Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed og Civilstyrelsen som permutationsmyndighed kun i ganske få tilfælde har været uenige i konkrete sager om ændringer af erhvervsdrivende fondes formål og opløsninger i de sidste mange år.

Erhvervsministeriet hæfter sig endvidere ved den brede opbakning, som den foreslåede ophævelse af Civilstyrelsens rolle som permutationsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde har givet anledning til i forbindelse med høringen. Der henvises til gennemgangen af de generelle bemærkninger under pkt. 2.1.1.

På baggrund af ovenstående er der efter Erhvervsministeriets vurdering ingen tungtvejende grunde til at beholde den nuværende ordning med samtykkekravet fra Civilstyrelsen.

2.1.4. Formålsændring

2.1.4.1. Generelt

Adjunkt Mark Ørberg finder, at den vigtigste del af lovforslaget er, at det af bemærkningerne til det foreslåede § 89, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 39, utvetydigt fremgår, at der fortsat skal være tale om kvalificeret uhensigtsmæssighed, for at en formålsændring kan tillades. Adjunkt Mark Ørberg lægger vægt på, at det udtrykkeligt er fremhævet i bemærkningerne, at en formålsændring skal være ”påkrævet” og begrundet i ”tilstrækkeligt tungtvejende” argumenter, ligesom det ”testamentariske aspekt” er tungtvejende, fordi ”stifters intentioner med fonden” og ”fondens interesser” skal respekteres.

Adjunkt Mark Ørberg bemærker dog, at lovudkastets ordlyd af den foreslåede § 89 indikerer en helt anderledes nemmere adgang til formålsændring end bemærkningerne til bestemmelsen, da den foreslåede bestemmelse fastsætter, at en fond ledes af en bestyrelse, og at formålet kan ændres, blot det er ”blevet uhensigtsmæssigt”. Adjunkt Mark Ørberg henleder opmærksomheden på lovforslagets bemærkninger, som fastsætter, at uhensigtsmæssighedskriteriet er ”i overensstemmelse med gældende praksis”, dvs. en kodifikation, og bemærker i denne forbindelse, at professorerne Jørgen Nørgaard, Lennart Lynge Andersen og Rasmus Kristian Feldthusen samt en række øvrige forfattere, myndigheder og ekspertudvalg har fastholdt, at der normalt skal være tale om kvalificeret uhensigtsmæssighed, før et fondsformål kan tillades ændret. Adjunkt Mark Ørberg bemærker, at Erhvervsstyrelsen omkring 2003 anlagde en oplagt forkert nyfortolkning af reglerne, hvorefter det er tilstrækkeligt, at et formål blot er blevet ”uhensigtsmæssigt”, og at det er denne nyfortolkning, som i lovforslaget betegnes som ”gældende praksis”.

Adjunkt Mark Ørberg anfører, at ordlyden af det foreslåede § 89, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 39, vil give anledning til at tro, at et formål nemt kan

ændres, f.eks. at et alment formål kan ændres til et familieformål, hvilket vil medføre stor risiko for udvanding af formålsbeskyttelsen. Ifølge Adjunkt Mark Ørberg bør det overvejes, om ikke det er en uheldig lovteknisk fremgangsmåde med et uhensigtsmæssighedskriterie i selve lovteksten, når bemærkningerne eksplicit indebærer strengere krav.

Foranlediget af Adjunkt Mark Ørbergs udsagn udtrykker Professor Rasmus Feldthusen, at det er fondsretligt udelukket, at Erhvervsstyrelsen kan give tilladelse til, at et almennyttigt formål kan ændres til et familieformål, idet der ikke er dækning for en sådan udlægning af forslaget til ny affattelse af lovforslagets § 89.

Kommentar

Det foreslåede § 89, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde er udelukkende en kodificering af fondsmyndighedens gældende praksis for, hvilke grundlæggende kriterier som skal være opfyldt, for at der kan meddeles tilladelse til en ændring af vedtægtens bestemmelser om formål eller anvendelse af overskud.

Denne praksis er baseret på det foreslåede lovudkast i betænkning nr. 970/1982 om fonde, side 40, som netop angav, at fondsmyndigheden kan tillade, at en bestemmelse i en vedtægt kan ændres, hvis den – navnlig på grund af ændrede forhold – ikke eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssig.

På side 71 i betænkning nr. 970/1982 om fonde er der angivet følgende begrundelse for denne smidiggørelse i forhold til tidligere tiders såkaldte permutationspraksis:

”Bestemmelsen i stk. 1 indebærer en udvidelse af den adgang til fundatsændring, som har udviklet sig på baggrund af arvelovens § 69 og permutationspraksis. Som foran anført kræver permutation efter gældende praksis, at den pågældende fundatsbestemmelse, navnlig på grund af ændrede forhold, ikke kan efterleves eller er blevet åbenbart uhensigtsmæssig. Efter udvalgets opfattelse er der behov for en vis smidiggørelse af denne praksis. Dette foreslås markeret ved at udforme bestemmelsen således, at fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen og med justitsministerens samtykke kan tillade, at en fundatsbestemmelse ændres, når bestemmelsen vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssig.”

Ifølge bemærkningerne er der i lov om erhvervsdrivende fonde af 1984 foretaget enkelte redaktionelle ændringer i forhold til lovudkastet i betænkning nr. 970/1982 om fonde, og bestemmelsen om vedtægtsændringer i lov om erhvervsdrivende fonde af 1984 svarer til lov om fonde og visse foreninger med de nødvendige tilpasninger, der følger af de erhvervsdrivende

fondes særlige forhold, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 2881.

Ifølge bemærkningerne til lov om fonde og visse foreninger var de nærmere betingelser for, hvornår en vedtægtsændring kan tillades, af redaktionelle grunde udeladt, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, spalte 3130.

Det i overensstemmelse hermed angivet i bemærkningerne til lov om erhvervsdrivende fonde af 2014, at der efter gældende praksis kan meddeles tilladelse til en ændring af formålet, hvis formålet ikke, eller kun vanskeligt kan opfyldes eller er blevet uhensigtsmæssigt, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 154 som fremsat, s. 123.

På den baggrund bemærker Erhvervsministeriet, at det foreslåede § 89, stk. 2, udelukkende udgør en kodificering af fondsmyndighedens gældende praksis for, hvilke grundlæggende kriterier som skal være opfyldt, for at der kan meddeles tilladelse til en ændring af vedtægtsbestemmelser om formål eller anvendelse af overskud, og at denne praksis er i fuld overensstemmelse med lovgrundlaget.

Erhvervsministeriet bemærker derudover, at det i forhold til ændring af bestemmelser om formål eller anvendelse af overskud er vigtigt at sondre mellem

- 1. hvad der skal være opfyldt, for at en anmodning om en tilladelse til en ændring af formålet m.v. kan behandles af fondsmyndigheden, og*
- 2. de grundlæggende kriterier for, at vedtægtsbestemmelser om formål eller anvendelse af overskud kan tillades af fondsmyndighed.*

En anmodning om en tilladelse til en ændring af formålet m.v. kan – som det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen i det fremsatte lovforslag – kun behandles af fondsmyndigheden, hvis det sker efter indstilling fra fondens bestyrelse, og hvis bestyrelsen i den forbindelse kan redegøre for og så vidt muligt underbygge begrundelsen for den foreslåede vedtægtsændring, herunder at bestyrelsen med den foreslåede vedtægtsændring sagligt varetager fondens interesser. En vedtægtsændring vil således ikke kunne behandles, medmindre den er velbegrundet. Bestyrelsens redegørelse for behovet for vedtægtsændringen skal om nødvendigt være understøttet af en udtalelse eller erklæring fra revisor m.v.

Hvis ovenstående er opfyldt, kan fondsmyndigheden imidlertid kun give tilladelse til en ændring af formålet m.v., hvis bestemmelsen ikke eller kun vanskeligt kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssig. Det er samtidig et krav, at ændringen af formålet m.v. må anses for at være i fondens

interesse, samt at der er en nær sammenhæng mellem den oprindelige bestemmelse, der er udtryk for stifters vilje, og den ændrede bestemmelse, ligesom ændringen ikke må gå videre, end hvad der er påkrævet under hensyntagen til fondens ændrede vilkår.

Fondsmyndigheden skal i forbindelse med vurderingen af, om en formålsbestemmelse m.v. kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssig, foretage en nøje afvejning i relation til både det erhvervsmæssige og det testamenteriske aspekt, da ændringer af vedtægtens bestemmelser om formål eller anvendelse af overskud berører stifterviljen. Der skal således ske en afvejning mellem på den ene side stifterens tilkendegivelser og intentioner med fonden og de bestemmelser, som vedtægten indeholder herom, og dette skal sammenholdes med det erhvervsmæssige sigte med ændringen, som bestyrelsen ønsker.

Erhvervsministeriet kan på den baggrund klart afvise, at det foreslåede § 89, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde vil medføre, at et almennyttigt uddelingsformål kan ændres til et familieformål, samt at et almennyttigt uddelingsformål kan udvides med et familieformål. Det skyldes først og fremmest, at de grundlæggende kriterier om, at det gældende formål ikke længere eller kun vanskeligt kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssigt, som det klare udgangspunkt ikke kan anses for at være opfyldt i sådanne tilfælde.

Derudover kan en sådan ændring anses for ikke at have en nær sammenhæng mellem den oprindelige bestemmelse, der er udtryk for stifters vilje, ligesom en sådan ændring må anses for at gå videre, end hvad der er påkrævet under hensyntagen til fondens ændrede vilkår.

2.1.4.2. Skatte- og afgiftsmæssige hensyn

Adjunkt Mark Ørberg bemærker, at der er skatte- og afgiftsmæssige implikationer ved lovforslaget. Adjunkt Mark Ørberg anfører, at der for det første findes såkaldte blandede fonde – dvs. fonde med almene formål og familieformål – som for år tilbage har fået en delvis afgiftsnedsættelse ud fra et krav om, at de i tilstrækkeligt omfang ville tilgodese det kvalificerede formål efter oprettelsen. For det andet findes der aktivitetsfonde, som har fået afgiftsnedsættelse ved oprettelsen, og ved disse fonde er der særlige grunde til at sikre et rimeligt uddelingsniveau, så der ikke blot foretages akkumulation af midler uden reel realisering af fondsformålet. Adjunkt Mark Ørberg anfører, at der bør inddrages skatte- og afgiftsmæssige overvejelser i lovforslaget, herunder ved inddragelse af Skatteministeriet.

Foranlediget af Adjunkt Mark Ørbergs udsagn bemærker Professor Rasmus Feldthusen, at der efter hans vurdering ikke er noget belæg for Adjunkt Mark Ørbergs udsagn om negative skattemæssige implikationer, eller at lovforslaget skulle være i strid med skatteretlige forudsætninger. Som

begrundelse herfor redegør Professor Rasmus Feldthusen for de skatte- og afgiftsmæssige regler ved stiftelse af fonde med ligestillede formål, hvor det ene formål er almennyttigt, og det andet formål er et familieformål. Professor Rasmus Feldthusen anfører, at skattereglerne giver fondene et kraftigt incitament til at foretage vedtægtsmæssige almennyttige uddelinger, ligesom skattereglerne sikrer, at der ikke kommer ubeskattede penge ind i fonde, som har blandede formål. Professor Rasmus Feldthusen bemærker, at en fond med blandede formål bliver ramt af beskatning af alle de af fonden modtagne midler ved stiftelsen og kun indrømmes fradrag for uddelinger til almennyttige formål, mens uddelinger til familieformål derimod ikke kan fradrages af fonden.

Professor Rasmus Feldthusen bemærker, at kompetencefordelingen mellem fondsmyndigheden og skattemyndighederne indebærer, at fondsmyndigheden ikke skal foretage skattemæssige vurderinger eller varetage skatteretlige hensyn i sit legalitetstilsyn og ved udøvelse af sine opgaver, men at det derimod er et anliggende for fondsmyndigheden, der fører legalitetshensyn, at bedømme fondens uddelinger, kapitalisering og konsolidering – ikke et anliggende for f.eks. skattemyndighederne.

Professor Rasmus Feldthusen påpeger, at man dog ikke kan se bort fra, at skatte- og afgiftsmæssige forhold kan have betydning for fonden, og at der derfor kan være anledning for fonden til at ansøge fondsmyndigheden om tilladelse til f.eks. at ændre sin opløsningsbestemmelse således, at den opfylder betingelserne i ligningslovens § 8 A, således at personer, der yder fonden bidrag, kan få fradrag herfor. Professor Rasmus Feldthusen bemærker, at dette ikke indebærer, at Erhvervsstyrelsen skal eller må foretage skatteretlige vurderinger, men derimod alene, at spørgsmålet har betydning for fonden.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at de specielle bemærkninger til det foreslåede § 89, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde angiver, at også skatte- og afgiftsmæssige hensyn vil kunne indgå i vurderingen af, om en erhvervsdrivende fonds formål er blevet uhensigtsmæssigt på lige fod med andre forhold, herunder f.eks. ændrede samfundsforhold. Dette er nyt i forhold til fondsmyndighedens gældende administrative praksis, hvor skatte- og afgiftsmæssige hensyn som det klare udgangspunkt ikke kan indgå i vurderingen af, om et formål er blevet uhensigtsmæssigt.

Som eksempel på et relevant skatte- og afgiftsmæssigt hensyn kan nævnes det tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fond for at opfylde kravet i ligningslovens § 8 A, stk. 2, anmoder om at få ændret eller tilføjet et opløsningsformål om, at et likvidationsprovenu skal tilfalde en anden velgørende forening m.v., eller anmoder om at få præciseret, at uddelingsformålet er af almenvelgørende eller almennyttig karakter.

Det fremgår dog samtidig af de specielle bemærkninger til det foreslåede § 89, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, at en nedsættelse eller fjernelse af et skattefradrag ikke vil være ensbetydende med, at formål, der rammes heraf, blot kan ændres eller ophæves med henvisning hertil. Tilsvarende vil et ønske om at foretage væsentlige udvidelser eller indskrænkninger af et formål alene af skatte- og afgiftsmæssige årsager ikke være tilstrækkeligt. Det må anses for udelukket, at fondsmyndigheden kan give tilladelse til, at et almennyttigt eller almenvelgørende uddelingsformål erstattes af f.eks. et familieformål eller lignende.

Erhvervsministeriet bemærker derudover, at lov om erhvervsdrivende fonde allerede indeholder mekanismer, som bl.a. har til formål at sikre, at en erhvervsdrivende fond inden for rammerne af loven opfylder sin forpligtelse til at foretage uddelinger.

Det fremgår således af det gældende § 79, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at såfremt en uddeling til formålet står i klart misforhold til fondens midler, kan fondsmyndigheden henstille til bestyrelsen at overveje at søge uddelingen forøget.

Det fremgår derudover af det gældende § 79, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, at må uddelingens størrelse anses for at indebære fare for en krænkelse af vedtægten, kan fondsmyndigheden efter forhandling med bestyrelsen påbyde bestyrelsen at foretage de fornødne dispositioner med henblik på en forøgelse af uddelingen.

2.1.5. Uddelinger

2.1.5.1. Realisering af formål

DI støtter, at det med lovforslagets § 1, nr. 13, præciseres i det foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., at det påhviler bestyrelsen at realisere de formål, der er fastsat i vedtægten, herunder gennem uddelinger i overensstemmelse med § 77.

Adjunkt Mark Ørberg anfører til det foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., at der med forslaget kodificeres den almindelige sondring mellem uddelingsfonde og aktivitetsfonde, og at det bør overvejes at præcisere, hvordan tilsynsmyndighederne konkret påtænkes at gennemføre deres kontrol med formålsrelaterede investeringer, da der ellers vil kunne opstå nærliggende risiko for, at fonde – som har opnået skattemæssige fordele – kan benytte midler til et formål, der ikke er kvalificeret skattemæssigt.

Adjunkt Mark Ørberg anbefaler, at selve loven tilpasses sontringen mellem aktivitetsfonde og uddelingsfonde, da det bør fremgå eksplicit af loven, at visse fonde kan opfylde formålet gennem aktiviteter, mens andre fonde kan opfylde formålet gennem klassiske uddelinger, samt hvordan

fondsmyndighederne skal kontrollere henholdsvis uddelingsfonde og aktivitetsfonde. Adjunkt Mark Ørberg henviser til, at en sådan tilgang til lovgivningen ses i bl.a. USA med program-related investments og i England med social investments, hvor lovgivere netop har indført regler, som konkret skal adressere de potentielle udfordringer ved anden formålsopfyldelse end klassisk (og klart verificérbar) uddeling. Adjunkt Mark Ørberg bemærker, at der i et bearbejdet lovudkast i bemærkningerne kan beskrives en række konkrete eksempler på, hvordan myndighederne kan gribe ind, hvis fondsformålet ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af bestyrelser, der skal opfylde aktivitetsformål og uddelingsformål.

FSR bemærker til den regnskabsmæssige behandling af en fonds samlede formålsopfyldelse, at bemærkningerne til det foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., giver anledning til at udlede, at formålsopfyldelse både kan bestå af omkostninger, der indregnes i resultatopgørelsen, og uddelinger, der indregnes direkte på egenkapitalen. FSR savner i bemærkningerne en beskrivelse af den regnskabsmæssige behandling, når fonden opfylder ”fondens formål på anden vis” og opregner i denne forbindelse en række forhold, det efter FSR’s vurdering kan være relevante at tage stilling til.

FSR anfører, at legatarfortegnelsen hidtil også har indeholdt eventuelle uddelinger til en ubestemt kreds, og at det foreslåede § 38, stk. 1, 1. pkt., efter FSR’s vurdering vil føre til, at goder til en ubestemt kreds ikke længere skal medtages som uddelinger, da de ikke skal anses som ”uddelinger” fremadrettet, men i stedet som ”anden formålsopfyldelse”. FSR giver udtryk for, at bemærkningerne til bestemmelsen giver anledning til at antage, at ”øvrige formålsopfyldelse” er omfattet af ledelsens almindelige pligter frem for et krav om at vurdere forsvarligheden i dispositionerne. FSR anbefaler at præcisere dette i bemærkningerne, herunder at ”anden formålsopfyldelse” kan ske uanset tilstedeværelsen af frie reserver.

FSR bemærker, at henset til ændringerne i lovudkastets § 1, nr. 13, vil det være relevant at medtage en definition af uddelinger i bilag 1 til årsregnskabsloven.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker indledningsvist, at der med den foreslåede ændring af § 38, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde ikke er tilsigtet materielle ændringer i den gældende retstilstand.

Dette gælder både i forhold til aktivitetsfonde, erhvervsdrivende fondes investeringer og den fondsretlige forståelse af, hvad der udgør uddelinger.

Det gælder også både den regnskabsmæssige behandling af erhvervsdrivende fondes uddelinger og den regnskabsmæssige behandling af de erhvervsdrivende fondes øvrige aktiviteter.

Lovforslaget ændrer derfor ikke ved det gældende krav om, at en legatarfortegnelse ifølge lov om erhvervsdrivende fonde § 80 netop skal indeholde en fortegnelse over de konkrete modtagere af uddelinger fra fonden i form af navn på modtagerne og det beløb, de enkelte personer m.v. har modtaget.

Den foreslåede ændring af § 38, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde udgør udelukkende en kodificering af den gældende retstilstand om, at bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond vil kunne realisere fondens formål på anden vis end ved uddelinger, hvis det følger af en bestemmelse i fondens vedtægt, f.eks. ved vedligeholdelse og forbedring af en udlejningsejendom, køb af kunstgenstande til et museum, som fonden driver, eller ved at stille en park eller et naturområde til rådighed for offentligheden.

Erhvervsministeriet vurderer af disse årsager ikke, at der er grundlag for at tilpasse de specielle bemærkninger til den foreslåede ændring af § 38, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, som foreslået i høringssvarene.

I lovbemærkningerne til det foreslåede § 38, stk. 1, er det dog blevet præciseret, hvad der efter gældende ret sædvanligvis forstås ved uddelingsbegrebet.

Erhvervsministeriet bemærker i relation til tilsynet med fonde, som foretager formålsrelaterede investeringer, at denne aktivitet er omfattet af fondsmyndighedens almindelige tilsyn med, at fondslovgivningen og vedtægten er overholdt, jf. § 24 i lov om erhvervsdrivende fonde. Det falder derfor uden for fondsmyndighedens kompetence at påse, om de erhvervsdrivende fonde overholder skattelovgivningen, idet denne opgave tilkommer skattemyndighederne.

Erhvervsministeriet bemærker derudover, at ledelsen i en erhvervsdrivende fond altid har pligt til at sikre et forsvarligt kapitalberedskab, uanset om fonden realiserer sit formål via uddelinger eller på anden vis, jf. § 38, stk. 1, nr. 5, og § 42, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde. Det er dog udelukkende i forbindelse med egentlige uddelinger, at der tillige er krav om, at uddelingerne kun må ske af optjent overskud og frie reserver, jf. § 78 i lov om erhvervsdrivende fonde.

2.1.5.2. Ligestillede formål

Danske Advokater bifalder, at lovforslaget på side 127-129 søger at fastlægge fortolkningsbidrag til bestyrelsens forvaltning af vedtægtens uddelingsformål. Danske Advokater påpeger dog, at det bør tydeliggøres i lovforslaget, om bestyrelsens skøn gælder generelt, herunder ved sideordnede og ligestillede formål.

Adjunkt Mark Ørberg bemærker til den foreslåede § 77, jf. lovforslagets § 1, nr. 30, at det er mest nærliggende at forstå forslaget sådan, at det indebærer et opgør med Højesterets dom i Den Nissenske Familiefond, og at der med lovforslaget således foretages en lempelse af praksis for ligestillede formål. Adjunkt Mark Ørberg giver udtryk for, at det muligvis kan give anledning til væsentlige betænkeligheder, hvis reglerne om saglig opfyldelse af ligestillede formål lempes på den måde, som lovforslaget lægger op til. Adjunkt Mark Ørberg anfører, at en lempelse af reglerne risikerer at medføre, at familiemæssige formål i langt højere grad vil blive tilgodeset, mens almene formål vil få markant mindre støtte, som stifter ellers har ønsket indsat i vedtægten. Adjunkt Mark Ørberg anbefaler på den baggrund, at der udarbejdes et revideret lovudkast om ligestillede formål.

Kommentar

Det fremgår af bemærkningerne til det foreslåede § 77, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde:

”Hvor vedtægten angiver, at uddelingsformålene er sideordnede, ligestillede eller lignende, vil der gælde det samme, som når vedtægten er tavs om forholdet mellem flere affondens uddelingsformål. Det vil indebære, at der ikke må ske en ensidig begunstigelse af et eller flere af en fonds uddelingsformål frem for andre. Der vil ligge heri, at der som udgangspunkt skal være en vis rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsformål set over en årrække. Bestyrelsen vil imidlertid have ret til at uddele forskelligt til fondens uddelingsformål, forudsat at dette er sagligt begrundet, f.eks. i konkrete eller generelle uddelingsbehov inden for de forskellige uddelingsformål, opsparing til særlige formål, uddelingsformålenes karakter, fondens forhold, og om der er sket en udvikling i størrelsen af fondens kapitalforhold eller lignende.”

Bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse indeholder derudover eksempler på, hvornår der er en rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsformål, og hvornår det kan være sagligt begrundet at uddele forskelligt til fondens uddelingsformål. Det er ikke hensigten, at der skal ske en lempelse af reglerne for ligestillede formål, og bemærkningerne til det foreslåede § 77, stk. 1, giver efter Erhvervsministeriets vurdering ikke anledning til en sådan fortolkning.

Erhvervsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at det fremgår tydeligt, at der generelt er et større råderum for bestyrelsen til at beslutte, hvorledes fondens enkelte ligestillede uddelingsformål skal tilgodeses, i de tilfælde, hvor vedtægten overlader bestyrelsen et skøn over, hvordan midlerne skal fordeles mellem to eller flere uddelingsformål.

Erhvervsministeriet finder det herudover ikke relevant at udarbejde et revideret lovudkast om ligestillede formål.

2.1.5.3. *Delegation af uddelingskompetence*

DI støtter forslaget om at indføre udtrykkelig lovhjemmel til, at bestyrelsen kan delegere uddelingskompetencen ned til en direktør.

Danske Advokater bemærker, at en udtrykkelig lovhjemmel til, at en direktør kan tillægges en udmøntende kompetence, er fin i kombination med bemærkningernes beskrivelse af den fortsat gældende adgang til i øvrigt at delegere implementeringen af bestyrelsens uddelingsbeslutninger.

DI og Danske Advokater bemærker dog, at en delegation af en udmøntende kompetence tillige bør kunne ske til et eller flere medlemmer af bestyrelsen, herunder formanden og en eventuel næstformand.

Danske Advokater anfører, at behovet for delegation også kan bestå i erhvervsdrivende fonde uden en direktion, ligesom det ikke synes velbegrundet, at en direktør skal kunne tillægges videregående beføjelser end de beføjelser, som bestyrelsen måtte ønske at tillægge et eller flere af dens medlemmer, herunder eventuelt dennes formand, der alle har deltaget i beslutningen om fastsættelse af rammen for uddelingerne og derfor har fuld indsigt i bestyrelsens ønsker til udmøntningen heraf.

Kommentar

Erhvervsministeriet anerkender, at behovet for delegation også kan bestå i erhvervsdrivende fonde uden en direktion, og at en delegation af udmøntende kompetence tillige bør kunne ske til et eller flere medlemmer af bestyrelsen.

Det er på den baggrund Erhvervsministeriets vurdering, at bestyrelsen på årsregnskabsmødet også skal kunne bemyndige en direktør, bestyrelsesformanden eller et menigt bestyrelsesmedlem til at træffe beslutningen om at foretage uddelinger, jf. det foreslåede § 77, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde i perioden frem til næste årsregnskabsmøde. Efter Erhvervsministeriets vurdering skal det i tråd med lovforslaget gælde, at bestyrelsens beslutning skal fastlægge det samlede maksimumbeløb, som direktøren, bestyrelsesformanden eller det menige bestyrelsesmedlem er bemyndiget til at uddele, samt øvrige vilkår knyttet til bemyndigelsen.

Erhvervsministeriet bemærker, at en delegation af udmøntende kompetence vil være en fravigelse af det generelle princip om, at bestyrelsen som kollektivt organ træffer beslutning om at foretage uddelinger. Det vil dog ikke ændre på, at det fortsat er bestyrelsen, der kollektivt er ansvarlig for og skal sikre uddelingernes forsvarlighed.

2.1.6. *Bestyrelsesmedlemmers pligt til at udtræde*

2.1.6.1. *Oprettelsesdokument*

Danske Advokater påpeger til det foreslåede § 44, stk. 2, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 15, at det bør overvejes at lade referencen til oprettelsesdokumentet udgå af bestemmelsen, således at alene kravene i den til enhver tid gældende vedtægt skal respekteres. Alternativt er der brug for supplerende fortolknings- og prioritetsregler. Danske Advokater begrundet dette med, at oprettelsesdokumenter i praksis ikke altid er tilgængelige for det enkelte bestyrelsesmedlem, ligesom der over tid kan være udarbejdet flere (eventuelt modstridende) oprettelsesdokumenter, og at der normalt må være en formodning for, at den seneste (og relevante) af stifters viljeserklæringer på tidspunktet for fondens stiftelse er kommet fyldestgørende til udtryk i vedtægtens bestemmelser om bestyrelsens sammensætning.

Kommentar

Det foreslåede § 44, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde fastsætter, at et medlem af bestyrelsen skal udtræde, såfremt den pågældende ikke opfylder kravene i oprettelsesdokumentet eller vedtægten.

En reference til oprettelsesdokumentet findes allerede i den gældende bestemmelse i § 45, 2. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, som fastsætter, at fondsmyndigheden kan afsætte et medlem af bestyrelsen, der ikke opfylder kravene i oprettelsesdokumentet eller vedtægten, eller som skal udtræde af bestyrelsen efter reglerne i § 44, stk. 2-4.

Oprettelsesdokumentet kan være et stiftelsesdokument, en stiftererklæring, et gavebrev, et testamente eller lignende og udgør ofte det retlige grundlag for en fonds stiftelse. I forbindelse med registrering af en stiftelse af en erhvervsdrivende fond kontrollerer Erhvervsstyrelsen, at det retlige grundlag for fonden er til stede, og at vedtægten ikke er i uoverensstemmelse med det i oprettelsesdokumentet anførte. Der vil som altovervejende hovedregel derfor være overensstemmelse mellem oprettelsesdokumentet og vedtægten, men en uoverensstemmelse kan for eksempel forekomme efter en ændring af vedtægten, som er godkendt af fondsmyndigheden som følge af, at den pågældende ændring er nødvendig eller hensigtsmæssig og i fondens interesse.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at et medlem af bestyrelsen skal udtræde, såfremt den pågældende ikke opfylder kravene i oprettelsesdokumentet eller vedtægten, og ministeriet er således ikke enig i, at referencen til oprettelsesdokument skal udgå af bestemmelsen.

Ved en eventuel uoverensstemmelse mellem oprettelsesdokumentet og vedtægten vil det efter Erhvervsministeriets vurdering som udgangspunkt gælde, at vedtægten har forrang for oprettelsesdokumentet, såfremt den pågældende bestemmelse i vedtægten, som strider imod oprettelsesdokumentet, er godkendt af fondsmyndigheden.

Erhvervsministeriet imødekommer gerne ønsket om, at det præciseres i bemærkningerne til det foreslåede § 44, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde, hvad der gælder ved uoverensstemmelse mellem oprettelsesdokumentet og vedtægten.

2.1.6.2. Alderskrav

Dansk Erhverv bemærker, at lovforslagets § 1, nr. 15 og 16, og den allerede i dag bestående mulighed for gennem manglende genudpegning af bestyrelsesmedlemmer, som på grund af svækkelse er uegnede til at varetage hvervet som bestyrelsesmedlem, indebærer en hensigtsmæssig og tilstrækkelig legal og praktisk regulering af kravene til det enkelte bestyrelsesmedlem, der herefter skal vurderes på sine kompetencer, personlige egenskaber og evne til at bidrage til opfyldelsen af den enkelte fonds interesser. Dansk Erhverv bemærker, at disse forhold er uafhængige af den enkelte persons alder. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at det i lovforslaget tilkendes gives, at det skal være lettere at opnå tilladelse til ændring af vedtægtsbestemte aldersgrænser ved enten helt at ophæve disse eller (efter bestyrelsens ønske) at forhøje den konkrete aldersgrænse.

Dansk Erhverv bemærker, at en sådan lempelse vil muliggøre tilpasningen til den generelt højere levealder, lettere sikre at eksisterende kompetencer kan bibeholdes i bestyrelserne, muliggøre en længere tilknytning til arbejdsmarkedet for de relevante personer og muliggøre en administrativ letelse for såvel fondsmyndigheden som den enkelte fond, idet den øvrige bestyrelse ikke længere vil være nødsaget til at søge om dispensation fra eksisterende aldersgrænser.

Kommentar

Det er i medfør af Erhvervsstyrelsens faste praksis udgangspunktet, at hvis fondens stifter allerede én gang har bestemt, at der skal være en aldersgrænse, skal der meget tungtvejende grunde til, at denne aldersgrænse kan forhøjes eller ophæves.

Erhvervsstyrelsen giver tilladelse til ændring af vedtægtsbestemte aldersgrænser i det tilfælde, at bestyrelsen kan begrunde, at ændringen er nødvendig eller hensigtsmæssig og i fondens interesse. Heri ligger også, at der i bestyrelsen skal have manifesteret sig et aktuelt behov for at ændre en vedtægtsbestemt aldersgrænse.

Det er Erhvervsstyrelsens erfaring, at baggrunden for et ønske om at forhøje eller ophæve en vedtægtsbestemt aldersgrænse ofte skal findes i, at et bestemt bestyrelsesmedlem bliver eller er blevet ramt af den vedtægtsbestemte aldersgrænse, men ønsker at fortsætte i den pågældende bestyrelse. I sådanne tilfælde er det efter Erhvervsministeriets vurdering som udgangspunkt tvivlsomt, om en ophævelse eller forhøjelse af aldersgrænsen er i fondens interesse eller i det enkelte bestyrelsesmedlems interesse.

Erhvervsstyrelsen vil i disse tilfælde som oftest henvise til muligheden for konkret at få en dispensation fra aldersgrænsen frem for at ændre vedtægten. En sådan dispensation gives i henhold til § 61 i lov om erhvervsdrivende fonde som et mindre indgribende alternativ til en vedtægtsændring.

I erhvervsdrivende fonde er der i modsætning til kapitalselskaber ikke en kreds af ejere, der på generalforsamlingen kan beslutte at afsætte et medlem af bestyrelsen. En vedtægtsbestemt aldersgrænse i en fond kan således være den eneste – eller én blandt få – mekanisme i vedtægten, der kan sikre en løbende udskiftning af bestyrelsens medlemmer, ligesom en vedtægtsbestemt aldersgrænse kan medvirke til, at der ikke opstår problemer ved generationsskifte.

Erhvervsministeriet finder derfor ikke grundlag for med lovforslaget at lette adgangen til at opnå tilladelse til ændring af vedtægtsbestemte aldersgrænser ved enten helt at ophæve eller forhøje sådanne vedtægtsbestemte aldersgrænser.

2.1.7. Forbud mod arbejdende bestyrelsesformand og -næstformand

Dansk Erhverv og Danske Advokater bemærker til lovforslagets § 1, nr. 20 og 21, at det bør tydeliggøres, at forbuddet alene vil gælde opgaver, der ligger uden for de sædvanlige bestyrelsesopgaver, og at forbuddet således blandt andet ikke vil forhindre, at en formand eller en næstformand efter bestyrelsens beslutning herom – som hidtil – kan deltage i et udvalg eller varetage andet (løbende) forberedende arbejde for bestyrelsen (f.eks. vedrørende fondens investeringer eller uddelinger), og hvor den endelige beslutningskompetence varetages af den samlede bestyrelse. Dansk Erhverv bemærker, at et sådant udvalg og sådant forberedende arbejde – som det mindre i det mere – må kunne varetages af formanden eller af en næstformand alene, og at de pågældende udvalg og sådant forberedende arbejde kan have betydning for det løbende bestyrelsesarbejde og således have gentagende karakter, hvorfor begrænsningen til "opgaver af kortvarig karakter" ikke bør gælde for sådanne udvalg og sådant (løbende) forberedende arbejde for bestyrelsen.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at forbuddet mod arbejdende bestyrelsesformand og -næstformand i det foreslåede § 52, stk. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde alene vil gælde opgaver, der ligger uden for formands- eller næstformandshvervet.

Forberedende arbejde for eksempel forbundet med at forberede møder for bestyrelsen, hvor den endelige beslutningskompetence ligger hos den samlede bestyrelse, vil ligge inden for formands- og næstformandshvervet,

Erhvervsministeriet imødekommer gerne ønsket om, at det præciseres i bemærkningerne til det foreslåede § 52, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde, at forbuddet ikke vil gælde for opgaver, der ligger inden for formands- eller næstformandshvervet.

2.1.8. Mellembalance

FSR bemærker til lovudkastets § 1, nr. 32, at bemærkningerne bør omtale, hvad ophævelsen af kravet om udarbejdelse af en mellembalance vil betyde for det i praksis anvendte begreb ”uddelingsramme”, herunder om begrebet ”uddelingsramme” vil udgå og derfor ikke længere skal afspejles i årsregnskabet, hvis kravet om mellembalance udgår.

FSR anfører endvidere, at ophævelsen af kravet om en mellembalance rejser spørgsmålet, om den nuværende sondring mellem ordinære og ekstraordinære uddelinger tilsvarende skal bortfalde således, at alle fondens eksterne uddelinger blot vil fremgå direkte af resultatdisponeringen på samme måde som før lovændringerne i 2014.

Kommentar

Det følger af § 59, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at der årligt skal afholdes et årsregnskabsmøde, hvor bestyrelsen skal træffe beslutning om godkendelse af årsrapporten og om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.

Lovforslaget ændrer derfor ikke ved, at bestyrelsen for en erhvervsdrivende fond på hvert årsregnskabsmøde skal træffe beslutning om eventuelle uddelinger i overensstemmelse med lovens § 59, stk. 1.

Bestyrelsens beslutning på årsregnskabsmødet om størrelsen på fondens uddelinger skal i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 31, stk. 1, placeres i tilknytning til resultatopgørelsen i årsregnskabet.

Lovforslaget ændrer derfor ligeledes ikke ved, at bestyrelsens beslutning på årsregnskabsmødet om størrelsen på fondens uddelinger skal fremgå i resultatdisponeringen i tilknytning til resultatopgørelsen i årsregnskabet.

Størrelsen på de uddelinger, som bestyrelsen har besluttet på årsregnskabsmødet, kan i årsregnskabet f.eks. betegnes ”uddelinger”, ”årets uddelinger” eller ”uddelingsramme”.

Hvis bestyrelsen på andre bestyrelsesmøder end årsregnskabsmødet træffer beslutninger om størrelsen på fondens uddelinger, kan disse uddelinger betegnes ”ekstraordinære uddelinger”, fordi sådanne uddelinger kan sammenlignes med ekstraordinært udbytte i aktie- eller anpartsselskaber, selvom der i lov om erhvervsdrivende fonde § 78 ikke anvendes betegnelsen ”ekstraordinære uddelinger”.

Sådanne såkaldte ekstraordinære uddelinger skal i overensstemmelse med princippet i årsregnskabslovens § 31, stk. 2, fremgå særskilt af resultatdisponeringen.

De foreslåede ændringer af § 78 i lov om erhvervsdrivende fonde vil ikke ophæve denne praktiske sondring mellem ordinære og ekstraordinære uddelinger.

Det fremgår således af § 78, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at der til uddeling kun kan anvendes frie reserver, hvorved forstås beløb, som i den erhvervsdrivende fonds senest godkendte årsregnskab er opført som overført overskud, og reserver, som ikke er bundet i henhold til lov eller vedtægt, med fradrag af overført underskud.

Det fremgår ligeledes af det foreslåede § 78, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde, at udover midler omfattet af § 78, stk. 1, kan frie reserver indskudt i forbindelse med stiftelsen samt optjent overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort i løbet af regnskabsåret, også anvendes til uddelinger – medmindre beløbet er uddelt, forbrugt eller bundet.

Erhvervsministeriet kan i relation til de dagældende regler, før den gældende lov om erhvervsdrivende fonde trådte i kraft i 2015, henvise til besvarelsen af spørgsmål 13 ad L 154 stillet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 7. maj 2014. I denne besvarelse fremgår bl.a. følgende:

”Det nye i lovforslaget er, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond får mulighed for, efter godkendelsen af årsrapporten, at forhøje den uddelingsramme, der blev fastlagt i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten, da det bliver muligt at uddele overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for. I sådanne tilfælde er der krav om udarbejdelse af en mellembalance, hvilket svarer til de gældende krav, når et aktie- eller anpartsselskab udbetaler ekstraordinært udbytte.”

Erhvervsministeriet kan i forlængelse heraf bemærke, at det i lovforslaget foreslås at ophæve kravet om udarbejdelse af en mellembalance ved uddeling af overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for. Dette ændrer dog ikke ved, at muligheden for at foretage såkaldte ekstraordinære uddelinger, som blev indført med virkning fra 2015, bevares.

2.1.9. Kapitaltab

Danske Advokater påpeger, at bemærkningerne til den foreslåede ophævelse af § 67, stk. 2-4, jf. lovforslagets § 1, nr. 28, indikerer, at der fremover vil gælde en generelt skærpet ansvarsnorm for så vidt angår fondes

kapitalberedskab og ikke kun i kapitaltabstilfælde som hidtil. Danske Advokater anfører, at ifølge de gældende bemærkninger til § 67 knytter det skærpede ansvar sig netop til situationer med kapitaltab, og Danske Advokater opfordrer derfor til, at formuleringen af bemærkningerne justeres.

Kommentar

Af bemærkningerne til den foreslåede ophævelse af § 67, stk. 2-4, fremgår det, at ophævelsen ikke vil "ændre på, at der for bestyrelsen og en eventuel direktion indtræder et skærpet ansvar for at sikre et forsvarligt kapitalberedskab, når fonden befinder sig i en kapitaltabssituation".

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at kravet til ledelsens ansvar for at sikre et forsvarligt kapitalberedskab anses for skærpet, i forhold til hvad der gælder for kapitalselskaber, hvilket hænger sammen med, at der i erhvervsdrivende fonde i modsætning til kapitalselskaber ikke er nogen ejere, som kan forventes at indskyde midler, når fonden får økonomiske problemer.

Erhvervsministeriet imødekommer gerne ønsket om, at det præciseres i bemærkningerne, at det skærpede ansvar for ledelsen for at sikre et forsvarligt kapitalberedskab relaterer sig til situationer, hvor fonden befinder sig i en kapitaltabssituation.

2.1.10. Revisors straksmeddelelsespligt

FSR bemærker til det foreslåede § 74, stk. 2, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 29, at ændringen vil udgøre en væsentligt forøget administrativ byrde for fondene, da fondene fremadrettet vil skulle påvise, at de pågældende overtrædelser og fejl – der allerede er genoprettet – anses som uvæsentlige, for at revisor kan undlade en indberetning. Efter FSR's vurdering modsvarer de forøgede omkostninger for fondene ikke de fordele, som myndighederne vil have ved at modtage information om forhold, som allerede er genoprettet. FSR finder, at myndighederne bør have besked, når der konstateres lovovertrædelser, som ikke berigtiges af fondene.

Kommentar

I det gældende § 74, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde fremgår det, at revisor straks skal give meddelelse til fondsmyndigheden, hvis lov om erhvervsdrivende fonde, bestemmelser fastsat i henhold til loven eller vedtægten ikke er overholdt og den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig eller straks berigtiges.

Hverken ordlyden eller hensigten med det gældende § 74, stk. 2, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde kan derfor føre til et resultat, hvor revisor har kunnet undlade at give meddelelse om ikke-uvæsentlige overtrædelser, blot fordi de var blevet berigtiget, idet det fremgår klart af bestemmelsen, at ikke-uvæsentlige overtrædelser altid skal meddeles.

Høringssvaret illustrerer således, hvorfor det er nødvendigt at fjerne den usikkerhed, som den nuværende formulering af det gældende § 74, stk. 2, 1. pkt., har skabt.

En umiddelbar sproglig fortolkning af bestemmelsen indebærer, at revisor skal indsende en straksmeddelelse til fondsmyndigheden om en overtrædelse af lov om erhvervsdrivende fonde m.v. i følgende situationer.

- 1. Hvis den pågældende overtrædelse ikke er uvæsentlig.*
- 2. Hvis den pågældende overtrædelse ikke straks berigtiges.*

Ifølge bemærkningerne til den gældende bestemmelse er det imidlertid ikke hensigten med bestemmelsen, at enhver overtrædelse, som ikke straks berigtiges, skal meddeles til fondsmyndigheden. Bemærkningerne betoner derimod, at det er de ikke-uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller vedtægten, som skal meddeles til fondsmyndigheden. I bemærkningerne fremgår det samtidig, at hvis der er tale om mindre forhold, der kan berigtiges umiddelbart af bestyrelsen, kan bestyrelsen efter opfordring fra revisor umiddelbart berigtige forholdet, og der skal i så fald ikke gives meddelelse til fondsmyndigheden. Sker berigtigelse i sådanne tilfælde ikke inden for rimelig tid, skal revisor alligevel give meddelelse til fondsmyndigheden.

Den foreslåede ændring af § 74, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde vil fjerne usikkerheden om, hvorledes revisor skal forholde sig, hvis et uvæsentligt forhold ikke straks berigtiges, ved at bringe ordlyden af bestemmelsen i overensstemmelse med hensigten med bestemmelsen, som er, at revisor straks skal give meddelelse om netop de ikke uvæsentlige overtrædelser af fondslovgivningen eller vedtægten til fondsmyndigheden.

Lovbemærkningerne indeholder desuden en række vejledende eksempler på ikke uvæsentlige overtrædelser af lov om erhvervsdrivende fonde, hvilket også vil kunne afklare eventuelle usikkerheder om bestemmelsens rækkevidde.

Erhvervsministeriet er ikke enig i den fortolkning af det gældende § 74, stk. 2, 1. pkt. som fremgår af høringssvaret, og Erhvervsministeriet kan derfor afvise, at ændringen af bestemmelsen vil udgøre en forøget administrativ byrde for fondene.

2.1.11. Gældskonvertering

FSR bemærker til den foreslåede ændring af § 35, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, at det bør overvejes at indføre mulighed for, at fonde kan forhøje grundkapitalen ved gældskonvertering på tilsvarende måde som i kapital-selskaber.

Kommentar

I modsætning til kapitalselskaber har erhvervsdrivende fonde ingen kapitalejere eller kapitalandele og således heller ingen ejerbeføjelser, som en kreditor kan få ved en konvertering. En gældskonvertering forudsætter, at kreditoren kan få en ejerposition.

Det vil på den baggrund ikke være muligt at indføre bestemmelse om, at erhvervsdrivende fonde kan forhøje grundkapitalen ved gældskonvertering på tilsvarende måde som i kapitalselskaber.

Eftergivelse af gæld som led i forhøjelse af grundkapitalen vil som efter gældende ret skulle behandles som en kapitalforhøjelse, der sker ved indskud af andre værdier end kontanter.

2.1.12. Sammenlægningsmetode ved fusion af fonde

FSR bemærker, at det bør overvejes at indsætte en bestemmelse om, at sammenlægningsmetoden i årsregnskabslovens § 121, stk. 2, kan anvendes ved fusion af fonde. FSR bemærker, at der ikke er nogen fordelingsmæssige forhold mellem aktionærer, der skal tilgodeses, og det forekommer derfor unødigt byrdefuldt, at der i forbindelse med fusion af fonde skal identificeres en overtagende part og foretages en købesumsallokering efter overtagelsesmetoden.

Kommentar

Erhvervsministeriet er indstillet på at undersøge, hvordan den regnskabsmæssige behandling af en fusion mellem erhvervsdrivende fonde vil kunne lempes ved at gøre det muligt at anvende sammenlægningsmetoden i stedet for overtagelsesmetoden.

Erhvervsministeriet forventer, at der i forbindelse med fremsættelsen af den kommende ændring af lov om fonde og visse foreninger også vil blive fremsat en ændring af fusionsreglerne i lov om erhvervsdrivende fonde, som vil gøre det muligt for en erhvervsdrivende fond at fusionere med en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger.

Det vil i den forbindelse være oplagt at lempe reglerne for den regnskabsmæssige behandling af fusioner mellem fonde i årsregnskabsloven.

2.1.13. Tvangsopløsning

DI bemærker, at den foreslåede henvisning til § 107, stk. 1 (om frivillig likvidation), gør, at § 115, stk. 1 (om tvangsopløsning), ordlydsmæssigt formentlig får et utilsigtet indhold, hvilket skyldes, at den foreslåede § 107, stk. 1 (om frivillig likvidation), som noget nyt indeholder en eksplicit betingelse om, at ”fondens formål ikke kan efterleves eller er blevet uhenigtsmæssigt”. DI anfører, at det bør tydeliggøres, om det er en ufravigelig

betingelse for tvangsopløsning, at ”fondens formål ikke kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssigt”. DI opfordrer derfor til, at bestemmelsen og dens intention tydeliggøres, og, hvis der er tilsigtet en ændring i gældende ret, at ændringen i retstilstanden og baggrunden herfor uddybes.

Kommentar

De gældende regler om tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde blev indført på baggrund af anbefaling fra Industriministeriets Selskabsretspanels betænkning nr. 1229/1992 om forenkling og fremtidstilpasning af selskabslovene. På betænkningens side 111 fremgår det, at der var et behov for at kunne slette fonde, der ikke længere reelt eksisterede, af registeret.

Det fremgår samtidig af betænkningen, at fondsmyndigheden i forbindelse med en afgørelse om tvangsopløsning må vurdere en fonds overlevelsesmulighed, og at fondsmyndigheden bør have adgang til at begære tvangsopløsning af en fond, hvis det ville være meningsløst eller umuligt at udpege ny bestyrelse eller revisor, fordi fonden er tom eller lignende.

Derudover fremgår det af betænkningen, at opløsning af erhvervsdrivende fonde kan være nødvendigt i tilfælde, hvor bestyrelsen ikke i overensstemmelse med vedtægten indgiver indstilling herom, eller hvor fonden ikke længere har aktiver af betydning.

Både de gældende regler og de foreslåede regler for tvangsopløsning af erhvervsdrivende fonde er i overensstemmelse hermed, og der er således ikke tilsigtet en ændring i gældende ret.

Henvisningen til det foreslåede § 107, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde indebærer, ligesom henvisningen til det gældende § 89, stk. 1, i den gældende § 115, at tvangsopløsning af en erhvervsdrivende fond skal godkendes af fondsmyndigheden, og at fondsmyndigheden i den forbindelse skal vurdere, om fondens formål ikke længere kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssigt.

Som det fremgår af Selskabsretspanelet's betænkning, vil det i forbindelse med en tvangsopløsning især være tilfældet, hvis fonden f.eks. er tom, har tabt hele egenkapitalen eller ikke længere har aktiver af betydning.

Den foreslåede ændring af § 115, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde skyldes alene, at den gældende praksis om, at fondsmyndigheden kan give tilladelse til en opløsning, hvis fondens formål ikke længere kan efterleves eller er blevet uhensigtsmæssig, kodificeres i det foreslåede § 107, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde.

2.1.14. Straffebestemmelse

Danske Advokater påpeger til lovforslagets § 1, nr. 57, at det bør overvejes, om det er nødvendigt at strafsanktionere en manglende iagttagelse af det foreslåede krav om bestyrelsesgodkendelse m.v. af visse gensidigt bebyrdende aftaler, jf. lovforslagets § 1, nr. 21, da en sådan behandling vil være et gyldighedskrav. En overtrædelse er således allerede i praksis sanktioneret.

Kommentar

Den foreslåede bestemmelse i § 52, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde indebærer en handlepligt for bestyrelsen, idet fondens gensidigt bebyrdende aftaler skal behandles og beslattes på bestyrelsesmøder.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ophævelse af § 63, stk. 2, som fastsætter, at aftaler mellem fonden og et eller flere medlemmer af ledelsen kun er gyldige, hvis de affattes på en måde, som senere kan dokumenteres, medmindre der er tale om aftaler på sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Erhvervsministeriet bemærker, at overtrædelse af det gældende § 63, stk. 2, straffes med bøde, jf. § 132, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde.

På baggrund af ovenstående er det Erhvervsministeriets vurdering, at overtrædelse af det foreslåede § 52, stk. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde skal være strafbelagt.

2.2. Etablering af et fælles europæisk adgangspunkt (ESAP)

F&P støtter målsætningen om en velfungerende og åben europæisk datainfrastruktur og bemærker, at det er positivt, at implementeringen af ESAP på regnskabs- og revisorområdet afspejler den allerede vedtagende implementering på det finansielle område. F&P opfordrer til tæt koordinering mellem Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet om dataansvar, standarder og processer. Endelig finder F&P det væsentligt at princippet om, at ESAP alene skal omfatte oplysninger, som virksomheder allerede er forpligtet til at indberette, så der ikke indføres nye rapporteringskrav.

Kommentar

Erhvervsministeriet noterer sig opbakningen til formålet med ESAP og den måde det foreslås implementeret på.

2.3. Ændring af krav for selskaber med aktier optaget til handel på en multilateral handelsfacilitet

DI støtter minimumsimpliciteringen af MVS-direktivet.

Kommentar

Erhvervsministeriet noterer sig opbakningen til implementeringen af MVS-direktivet.

2.4. Afskaffelse af RSV-ordningen

Fonden VOKS, Kooperationen, Kooperativt København og Rådet, Selveje Danmark, Slagelse Kommune og Sociale Entreprenører i Danmark støtter ikke afskaffelsen af RSV-ordningen, mens DI støtter afskaffelsen af ordningen som led i saneringen af statslig kontrol, regler og krav. Ligeværd forstår ønsket om at forenkle og modernisere den nuværende RSV-ordning og mener, at afskaffelsen af ordningen bør være en anledning til at styrke feltet gennem enklere rammer, bedre samarbejde og større politisk opmærksomhed på socialøkonomiske virksomheder.

Fonden VOKS bemærker, at RSV-ordningen er et fundament for troværdighed, gennemsigtighed og tillid mellem socialøkonomiske virksomheder, kunder, samarbejdspartnere og det offentlige, og at ordningen sikrer, at virksomheder kan dokumentere, at de reelt forener socialt ansvar, bæredygtig forretning og beskæftigelse af mennesker på kanten af arbejdsmarkedet. En afskaffelse af ordningen vil efter Fonden VOKS' opfattelse gøre det sværere for kunder og samarbejdspartnere at skelne mellem reelt socialøkonomiske virksomheder og virksomheder, der blot bruger betegnelsen som branding, ligesom at det vil svække branchens legitimitet og forringe virksomhedernes mulighed for at indgå i private og offentlige partnerskaber.

DI bakker kraftigt op om regeringens ambition om at komme unødvendig administration og kontrol til livs og begrænse det statslige bureaukrati og finder det væsentligt, at der løbende tages bestik af, om gældende lovgivning opfylder sit oprindelige formål, og om statens ressourcer anvendes effektivt.

Kooperationen mener, at det vil være skadeligt for udviklingen af et varieret og socialt ansvarligt erhvervsliv at ophæve RSV-loven. Kooperationen anfører, at socialøkonomiske virksomheder løfter en vigtig samfundsopgave, at det er afgørende for de socialøkonomiske virksomheder, at deres virksomhedsform officielt anerkendes, at RSV-ordningen anvendes af både virksomheder og deres kunder/samarbejdspartnere (eksempelvis kommuner), at en ophævelse af loven vil medføre ekstraarbejde og øgede omkostninger for begge grupper, og at de problemer, der fremhæves som begrundelse for at ophæve ordningen relativt simpelt kan løses.

Kooperationen giver udtryk for, at der stadig ligger et stort uudnyttet potentiale i RSV-ordningen og dens effekt på bl.a. beskæftigelsesområdet, hvilket vil kunne realiseres gennem en bedre og mere sammenhængende informationsindsats.

Kooperationen bemærker, at de mange fejlregistreringer, som er et problem for ordningens troværdighed, skyldes, at frivillige foreninger fejlagtigt

tilbydes at registrere sig som socialøkonomisk virksomhed i forbindelse med deres etablering. Kooperationen undres over, at den uhensigtsmæssige administration anvendes som et argument for at afskaffe ordningen, uden at der har været nogen dialog med de relevante interessenter på området.

Selveje Danmark anfører, at når der ses bort fra RSV-ordningen, er der i Danmark ikke nogen struktureret registreringsmodel for non profit-sektoren, og at der med afskaffelsen af ordningen dermed vil opstå et ikke ubetydeligt tomrum, og en manglende mulighed for med henvisning til en troværdig registrering, overfor blandt andre kommuner eller øvrige samarbejdspartnere, at dokumentere, at de midler, organisationen ”tjener”, anvendes til formålet. Selveje Danmark påpeger, at der siden ordningens etablering intet er gjort for at understøtte ordningen, og at manglende markedsføringsfordele eller fejlregistreringer som argument for at nedlægge ordningen derfor er udtryk for egen manglende indsats.

Kooperativt København og Rådet tilslutter sig høringssvarene fra Kooperationen og Selveje Danmark og bemærker endvidere, at RSV-ordningen er den eneste registreringsordning, der findes, og at ved en fjernelse vil der mangle en troværdig ordning, som virksomheder kan gøre brug af for at dokumentere overfor samarbejdspartnere o.lign., at de lever op til visse krav, f.eks. ift. brug af overskud. Kooperativt København og Rådet bemærker endvidere, at en nedlæggelse af ordningen vil vanskeliggøre understøttelsen og udviklingen af samspillet mellem kommunen og de socialøkonomiske virksomheder.

Ligeværd giver udtryk for, at RSV-ordningen har vist sig at være administrativt tung for mange mindre aktører såvel som for Erhvervsstyrelsen, og at mange af de virksomheder, som Ligeværd samarbejder med, har valgt at stå uden for ordningen, uden at det ændrer deres sociale formål eller samfundsbidrag. I Ligeværds optik er det ikke afgørende, om virksomhederne er registreret, men om der fra politisk hold prioriteres støtte og udvikling af socialøkonomiske initiativer, der skaber reel beskæftigelse for udsatte grupper.

Slagelse Kommune anerkender ønsket om administrative lettelser, men vurderer, at en fuld ophævelse af ordningen uden et alternativ vil svække udviklingen af socialøkonomien i Danmark. Slagelse Kommune ytrer bekymring om, at socialøkonomien risikerer at miste et gennemskueligt og anerkendt begreb, som både kommuner, borgere og virksomheder kan navigere efter, og at afskaffelsen særligt for nyetablerede initiativer vil betyde færre muligheder for at dokumentere deres sociale profil over for investorer, samarbejdspartnere og kunder.

Sociale Entreprenører i Danmark bemærker, at hvis RSV-ordningen forsvinder, vil det være svært at se forskel på socialøkonomiske virksomheder

og andre virksomheder, ligesom at der ikke vil være nogen statslig anerkendelse af de mange socialøkonomiske virksomheder. Sociale Entreprenører i Danmark giver udtryk for, at afskaffelsen vil være et skridt i den forkerte retning i forhold til den EU-rådshenstilling om at skabe bedre rammer for socialøkonomien, som Danmark har underskrevet i november 2023.

Sociale Entreprenører i Danmark finder, at de mange fejlregistreringer skyldes en utilstrækkelig kontrol med ordningen fra Erhvervsstyrelsens side.

Kooperationen, Selveje Danmark, Sociale Entreprenører i Danmark, Lige-værd, Socialøkonomi Nordjylland, Konsulenthuset for Socialøkonomi, Projekter imidt, Fonden Incita, Glad Fonden og Huset Venture anfører i deres henvendelse til erhvervsministeren, at det er afgørende, at virksomhedsformen registreret socialøkonomisk virksomhed anerkendes, og at registreringsordningen har værdi, samt at en ophævelse af loven vil medføre ekstraarbejde og øgede omkostninger for både virksomheder og deres kunder/samarbejdspartnere. De bemærker endvidere, at de problemer, der fremhæves som begrundelse for at ophæve ordningen, relativt simpelt kan løses.

Slagelse Kommune og Sociale Entreprenører i Danmark påpeger, at muligheden for potentielt at spare 0,25 årsværk ikke står mål med konsekvenserne.

Fonden VOKS opfordrer til, at man i stedet for at afskaffe ordningen ser på, hvordan den kan forenkles og styrkes, mens Sociale Entreprenører i Danmark giver udtryk for, at det vil være bedre at forsøge at forbedre ordningen end at nedlægge den. Slagelse Kommune opfordrer til, at man bevarer ordningen i en moderniseret form eller etablerer en ny, tydelig og gennemskuelig ramme.

Kooperationen og Kooperativt København og Rådet og Selveje Danmark appellerer til, at RSV-ordningen bevares.

Selveje Danmark anbefaler endvidere, at regeringen går aktivt ind i arbejdet på EU-plan for at sikre de socialøkonomiske virksomheder ordentlige rammer og forhold, således at de sociale og samfundsmæssigt relevante problemstillinger, de arbejder med, kan fastholdes og udvikles.

Lige-værd anbefaler, at socialøkonomi fortsat prioriteres som en integreret del af regeringens arbejdsmarkeds- og socialpolitik, og at fremtidige ordninger og initiativer udformes med fokus på støtte, videndeling og partnerskaber, og at udviklingen af feltet sker i tæt dialog med de mange organisationer, der driver socialøkonomiske virksomheder i praksis.

Kommentar

Erhvervsministeriet noterer sig kritikken, som den foreslåede ophævelse af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder har givet anledning til.

Efter Erhvervsministeriets vurdering skal der løbende tages bestik af, om lovgivningen opfylder sit formål, og om statens ressourcer anvendes effektivt. Erhvervsstyrelsen har i 2018 udarbejdet en evaluering af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder, som viste, at den gældende ordning om registrerede socialøkonomiske virksomheder siden sin etablering i 2015 har været udfordret, dels fordi ordningen ikke har givet de socialøkonomiske virksomheder de markedsføringsfordele, som var formålet med loven, dels fordi et betydeligt antal virksomheder fejlagtigt registrerer sig som socialøkonomiske virksomheder, uden at de opfylder de nødvendige kriterier eller efterlever de lovmæssige forpligtelser. Sidstnævnte forhold har ført til tilbagevendende tilsyns- og kontrolopgaver for Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsministeriet bemærker, at der ikke er sket større ændringer af registreringsordningen for socialøkonomiske virksomheder siden evalueringen i 2018. Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder er siden sin indførelse derimod blevet overhalet af mere vidtgående og bindende regler i udbudsloven. For eksempel kan registreringsordningen i CVR ikke anvendes som tildelingskriterie i et udbud, da opfyldelsen af udbudsreglerne skal vurderes og dokumenteres aktuelt og konkret i forhold til det enkelte udbud.

Det er på den baggrund Erhvervsministeriets vurdering, at registreringsordningen for socialøkonomiske virksomheder ikke virker efter hensigten.

Hvis der skal rettes op på registreringsordningen for socialøkonomiske virksomheder, vil det medføre et ressourcetræk i staten til både it-udvikling og årsværk. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at disse ressourcer vil være bedre brugt andetsteds.

Erhvervsministeriet bemærker, at en ophævelse af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder ikke ændrer på, at de berørte virksomheder fortsat vil være registreret i CVR, og at de fortsat vil kunne udøve socialøkonomisk virksomhed. Endvidere står ophævelsen af loven ikke i vejen for, at der i privat regi kan arbejdes videre med en liste over socialøkonomiske virksomheder, der opfylder de nødvendige krav i udbudsloven, hvis dette ønskes.

2.5. Nedlæggelse af Revisorrådet

DI bemærker at nedlæggelsen af revisorrådet efterlader et vakuum, som vil få fordyrende konsekvenser for reguleringen og kontrollen på regnskabs- og revisorområdet. DI henstiller til, at der ses på, hvordan involveringen af erhvervsorganisationerne kan struktureres fremadrettet.

FSR bakker generelt op om fokus på administrative besparelser i staten, men vurderer, at nedlæggelsen af Revisorrådet vil få negative konsekvenser for erhvervslivet og samfundet. FSR håber, at der findes en løsning, som både tilgodeser behovet for kontinuerlig dialog og involvering af en bred interessentskare og behovet for effektiviseringer.

F&P bakker op om fokus på administrative besparelser i staten, men vurderer, at der med nedlæggelsen af Revisorrådet er risiko for, at den hidtidige gode involvering og dialog bliver påvirket negativt. F&P opfordrer Erhvervsstyrelsen til at se på mulighederne for, hvordan involveringen af erhvervsorganisationerne kan struktureres fremadrettet.

Kommentar

Regeringen har med det statslige arbejdsprogram igangsat et arbejde, der skal sikre, at de statslige ressourcer bruges, hvor de gør størst gavn for borgerne og virksomhederne. En realisering af arbejdsprogrammet kræver, at alle ministerier bidrager, herunder også Erhvervsministeriet. Nedlæggelsen af Revisorrådet skal derfor ses som et led i arbejdet med effektiviseringer inden for Erhvervsministeriets område.

Erhvervsministeriet anerkender det værdifulde arbejde, der er udført i Revisorrådet, og som har bidraget til udviklingen af området. Erhvervsministeriet vil også fremadrettet inddrage organisationernes viden og dermed sikre en fortsat høj kvalitet i reguleringen og kontrollen på revisorområdet.

2.6. Offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæne

Advokatrådet bemærker, at forslaget kan have den virkning, at en konkurskarantæneramt kan være undergivet offentlighedens indsigt i pålagt konkurskarantæne, som endnu ikke er udstået, uagtet at den pågældende ikke længere figurerer i Erhvervsstyrelsens data om tidligere ledelsespersoner m.v. efter den almindelige 5-årige sletningsperiode.

Advokatrådet finder dog samtidigt, at den foreslåede ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister er en hensigtsmæssig udmøntning af bestemmelsen i konkurslovens § 169 stk. 2, uagtet at det ikke kan udelukkes, at der kan ske forveksling.

Dansk Erhverv støtter, at området for det Det Centrale Virksomhedsregister udvides, og finder det fornuftigt, at der alene offentliggøres oplysninger om den konkursramtes navn, adresse og bopælsland, og at

offentliggørelsen sker i den periode, hvor den karantæneramte aktuelt er under konkurskarantæne.

Danske Advokater støtter offentliggørelsen af oplysninger om konkurskarantæner men bemærker, at det kan overvejes, om den åbne adgang til oplysningerne bør differentieres, så den i højere grad tager højde for proportionalitet og databeskyttelse uden at ændre ved ordningens grundlæggende rammer. Danske Advokater bemærker i den forbindelse, at det bør sikres, at der er foretaget fornødne overvejelser, om de databeskyttelsesretlige hensyn, som EU-Domstolen fremhævede i de forenede sager C-37/20 og C-601/20 vedrørende offentlig adgang til oplysninger om reelle ejere, også gør sig gældende ved offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæne.

FH er positive over for de tilsigtede ændringer, men bemærker, at de positive formål, der kan være ved offentliggørelse af konkurskarantæner i CVR, hurtigt kan forsvinde, hvis dataen slettes samtidig med konkurskarantænnens udløb. FH foreslår derfor, at oplysningerne om konkurskarantæne fremgår i registeret 5 år efter konkurskarantænnens udløb.

Finans Danmark støtter overordnet lovforslaget.

Finans og Leasing ser positivt på, at oplysningerne om konkurskarantæne gøres tilgængelige for private virksomheder, og at oplysningerne vil indgå i CVR.

Kaas&Mulvad hilser forslaget om ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister velkomment og noterer med tilfredshed, at der lægges op til, at registret vil kunne tilgås via API. Kaas&Mulvad anbefaler, at loven træder i kraft hurtigst muligt og bemærker i den forbindelse, at en hurtig ikrafttræden vil styrke mulighederne for at beskytte både erhvervslivet og forbrugerne mod useriøse aktører.

Sø- og Handelsretten bemærker, at den omstændighed, at den offentlige adgang til oplysninger om konkurskarantæner i CVR alene omfatter aktive konkurskarantæner, muligvis vil kunne medføre, at kurator ikke i alle tilfælde får tilstrækkelige oplysninger til at kunne vurdere, om pågældende har overtrådt en tidligere pålagt konkurskarantæne (som nu er udløbet), og der derfor skal nedlægges påstand om skærpe efter konkurslovens § 159, 2. pkt.

Kommentar

For at kunne udmønte Konkursrådets model 1 om fuld offentlig adgang til konkurskarantænerregisteret i lov nr. 656 af 11. juni 2024 om ændring af konkursloven (Revision af konkurskarantænerreglerne) har Erhvervsministeriet fundet det nødvendigt, at der i lov om Det Centrale

Virksomhedsregister indføres en hjemmel til, at oplysninger om pålagte konkurskarantæner offentliggøres i CVR. Erhvervsministeriet noterer sig opbakningen til, at oplysninger om konkurskarantæner skal kunne offentliggøres i CVR.

Den offentlige adgang til oplysninger i konkurskarantænerregisteret omfatter alene aktive konkurskarantæner, jf. konkurslovens § 169, stk. 2, og en offentliggørelse af oplysninger om konkurskarantæner i CVR vil derfor nødvendiggøre, at oplysningerne, når konkurskarantænen ophører, efterfølgende slettes i CVR. Oplysningerne vil dog fortsat findes som historiske oplysninger i konkurskarantænerregisteret.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til ændringen af konkursloven, at Konkursrådet bemærker, at der er risiko for, at en fuld offentlig adgang vil indebære, at en privat aktør kan registrere og systematisere de aktive konkurskarantæner således, at man reelt får en historisk oversigt, men at denne risiko foreslås imødegået ved at udmønte den konkrete model således, at brugeren skal lave en søgning på den person eller det konkursbo, som konkurskarantænen relaterer til, hvorfor det således ikke vil være muligt umiddelbart at få en fuld liste over aktive konkurskarantæner, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 129 som fremsat, s. 30.

Erhvervsministeriet bemærker, at EU-Domstolens dom i de forenede sager C-37/20 og C-601/20 alene tager stilling til reelt ejerskab. Personer pålægges ved en domstol konkurskarantæne efter konkursloven, når den pågældende på grund af groft uforsvarlig forretningsførelse er uegnet til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed. Personer pålagt konkurskarantæne udgør således ikke en bred skare af personer. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at oplysning om konkurskarantæner er væsentlige for at sikre, at selskaber er beskyttede ved at forebygge svigagtig adfærd eller andet misbrug af personer, der er frakendt retten til at være ledelsesmedlem. Eftersom offentliggørelsen alene vil omfatte aktive konkurskarantæner, der slettes ved karantænenes ophør, er det vurderingen, at en sådan offentliggørelse både er proportionel og yder tilstrækkelig databeskyttelse af den person, der er pålagt konkurskarantæne.

Endelig bemærker Erhvervsministeriet, at ikrafttræden af offentliggørelsen af oplysninger om konkurskarantæner i CVR forudsætter en tilpasning af Erhvervsstyrelsens it-løsninger, hvorfor ikrafttræden vil ske, så snart tilpasningen af styrelsens it-systemer er klar.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Det foreslåede § 59 a, nr. 4, i lov om erhvervsdrivende fonde er ændret til at omfatte en virksomhed, hvori medlemmer af ledelsen

eller disses ægtefæller eller faste samleverer deltager i ledelsen, besidder mindst 5 pct. af enten stemmerettighederne eller ejerandelene, både er ejer og ansat eller udfører hverv for fonden på vegne af virksomheden.

- Det foreslåede § 59 a, nr. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde er ændret til at omfatte en virksomhed, hvori en person, der er knyttet til medlemmer af ledelsen ved slægts- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linje eller sidelinjen så nært som søskende, deltager i ledelsen eller har betydelig indflydelse.
- Der er indsat en henvisning til § 70 i årsregnskabsloven i den foreslåede § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde.
- Det er præciseret i bemærkningerne til den foreslåede § 70 i årsregnskabsloven, hvordan væsentlighedsvurderingen, jf. årsregnskabslovens § 13, skal foretages i praksis.
- Det er præciseret i bemærkningerne til den foreslåede § 89, hvorledes relevante skatte- og afgiftsmæssige hensyn kan indgå i vurderingen af, om et formål er blevet uhensigtsmæssigt.
- Det er præciseret i bemærkningerne til det foreslåede § 38, stk. 1, hvad der efter gældende ret sædvanligvis forstås ved uddelingsbegrebet.
- Det er tydeliggjort i bemærkningerne til § 77, stk. 1, i lov om erhvervsdrivende fonde, at der generelt er et større råderum for bestyrelsen til at beslutte, hvorledes fondens enkelte ligestillede uddelingsformål skal tilgodeses, i de tilfælde, hvor vedtægten overlader bestyrelsen et skøn over, hvordan midlerne skal fordeles mellem to eller flere uddelingsformål.
- § 77, stk. 2, i lov om erhvervsdrivende fonde er tilpasset, således bestyrelsen også kan bemyndige bestyrelsesformanden eller et menigt bestyrelsesmedlem til at træffe beslutningen om at foretage uddelinger, jf. det foreslåede § 77, stk. 1, i perioden frem til næste årsregnskabsmøde.
- I bemærkningerne til den foreslåede ophævelse af § 67, stk. 2-4, i lov om erhvervsdrivende fonde er det præciseret, at det skærpede ansvar for ledelsen for at sikre et forsvarligt kapitalberedskab relaterer sig til situationer, hvor fonden befinder sig i en kapitaltabssituation.
- I bemærkningerne til det foreslåede § 44, stk. 2, nr. 3, i lov om erhvervsdrivende fonde er det præciseret, at ved en eventuel uoverensstemmelse mellem oprettelsesdokumentet og vedtægten vil vedtægten som udgangspunkt have forrang for oprettelsesdokumentet, såfremt den pågældende bestemmelse i vedtægten, som strider imod oprettelsesdokumentet, er godkendt af fondsmyndigheden.
- I bemærkningerne til det foreslåede § 52, stk. 3, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde er det præciseret, at forbuddet mod

arbejdende bestyrelsesformand og -næstformand ikke vil gælde for opgaver, der ligger inden for formands- eller næstformandshvervet.

- Der er indsat en bestemmelse, der fastsætter, at lovforslagets § 2, nr. 3-6 og 13, har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2026 eller senere.

Derudover har Erhvervsministeriet på egen foranledning foretaget følgende ændring:

- Der er indsat en undtagelse for generelle medarbejder ordninger i § 59 a i lov om erhvervsdrivende fonde.
- I lovforslagets § 3 er § 47 e, stk. 4, nr. 2, slettet, da der ikke er behov for en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om revisors og revisionsvirksomheders frivillige indberetning af oplysninger, da kravene fremgår af ESAP-forordningen.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Følgende høringsparter er blevet hørt over begge lovforslag:

Advokatsamfundet/Advokatrådet, Akademikerne, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP – Arbejdsmarkedets Tillægspension, BIQ, Bomæ ApS, Bryggeriforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS – Center for Politiske Studier, Computershare, Copenhagen Business School, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Statistik, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Standard, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Bank, Danske Boligadvokater, Danske Fonde, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Iværksættere, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Data-tilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Økonomiske Råds Sekretariat, DIRF – Dansk Investor Relations Forening, Disciplinærnævnet for Ejendomsmæglere, DM, DSK – De Samvirkende Købmænd, Dunn & Bradstreet, e-nettet A/S, Effektivt Landbrug, EjendomDanmark, Ejendomsmæglernes, Landsorganisation, Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering, Estaldo ApS, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansiell Stabilitet, First North, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen Danske Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Forumadvokater A/S, FSR – Danske Revisorer, GRAKOM, HK, Ingeniørforeningen i Danmark, Intertrust (Denmark), IT-Branchen, KL, Klagenævnet for Ejendomsformidling, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunekredit, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsdækkende Banker, Ledernes Hovedorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond,

Managementrådgiverne, NASDAQ OMX Copenhagen A/S, OXFAM IBIS – International Bistand International Solidaritet Oxfam, Penneo, Realview A/S, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet Center (RUC), SEGES, Selveje Danmark, SMV Danmark, Syddansk Universitet, Tænkertanken Demokratisk Erhverv, Vestre Landsret, VP Securities og værdipapircentralen, XBRL Danmark, Aalborg Universitet, Aarhus BSS og Århus Universitet.

Over forslaget om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde, årsregnskabsloven og forskellige andre love er følgende høringsparter desuden blevet hørt:

Kooperationen og Kooperativt København.

Over forslaget om ændring af lov om Det Centrale Virksomhedsregister er følgende høringsparter desuden blevet hørt:

Asurisq, Auxia, Bisbase, Creditro, CreditSafe Denmark A/S, Dansk Ejendoms kredit, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Kredit råd, Danske Inkassoadvokater, Danske Insolvensadvokater, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Experian, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kaas&Mulvad, LassoX, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, Sø- og Handelsretten, vestre Landsret og Østre Landsret.

Følgende organisationer har haft bemærkninger til lovforslaget:

Adjunkt Mark Ørberg v/ CBS Law, Advokatrådet, Augustinus Fonden, Carlsbergfondet, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Advokater, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans og Leasing, Fonden VOKS, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, Kaas & Mulvad, Kooperationen, Kooperativt København, LEGO Fonden, LEO Fondet, Ligeværd, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Novo Nordisk Fonden, Professor Rasmus Kristian Feldthusen v/ Københavns Universitet, Selveje Danmark, Slagelse Kommune i fællesskab med de socialøkonomiske virksomheder i kommunen og Sociale Entreprenører i Danmark.